

Warkplan

2020

van het

**HUUS VAN DE
TOL**

Inhoudsopgave

Veurof	pag. 6
1. Organisatie	pag. 9
1.1 Algemien	
1.2 Strategisch Beleidsplan 2017-2020	
1.3 Personele ontwikkelingen	
1.3.1 Een neie directeur	
1.3.2 Streeктаolfunctionaris-in-opleiding	
1.3.2.1 <i>Opleidingstraject</i>	
1.3.2.2 <i>Financiën</i>	
1.4 Drents is onderdeel van het Nedersaksisch	
1.4.1 Convenant Nedersaksisch veur meer landelijke erkenning	
1.4.2 Samenwarking in Nedersaksisch verband	
1.5 Bereiken jongern	
1.6 We the North	
2. Informatieverstrekking aan culturele organisaties en instellingen, particulieren en overheden	pag. 16
2.1 Promotiegerichte informatieverstrekking	
2.1.1 Algemeine promotie	
2.1.2 Communicatiemiddeln van dizze tied	
2.1.3 Umroepen en bladen	
2.1.3.1 <i>RTV Drenthe</i>	
2.1.3.2 <i>Dagblad van het Noorden</i>	
2.1.3.3 <i>Aandere umroepen en bladen</i>	
2.1.4 Overheden	
2.1.5 Taolschultes en keurnoten	
2.1.6 De Kiepshop	
2.1.7 Donateur- / Huusvriendenactie	

- 2.1.8 Bedrijfssponsoring
- 2.1.9 Het Huus naor boeten

- 2.2 Informatiedienstverlening**
- 2.2.1 Vraagbaak
- 2.2.2 Websteden
 - 2.2.2.1 *Webstee* www.huusvandetaol.nl
 - 2.2.2.2 *Webstee* www.hetdrentseboek.nl
 - 2.2.2.3 *Webstee* www.drenthecadeaus.nl
 - 2.2.2.4 *Webstee* www.drentheboeken.nl
 - 2.2.2.5 *Webstee* www.wiesneus.nl
- 2.2.3 Lezingen en warkwinkels
- 2.2.4 Drènts Letterkundig Documentatiecentrum
 - 2.2.4.1 *Digitaliseren van het Drents Letterkundig Documentatiecentrum*
- 2.2.5 Bibliotheek van het Huus van de Taol
- 2.2.6 Drenten in de Vrömde
- 2.2.7 Kerkdiensten in het Drènts
- 2.2.8 Aandere participanten in streeктаollaand
 - 2.2.8.1 *APP-ontwikkeling in Nedersaksische samenwerking*
 - 2.2.8.2 *Samenwarking op onderwiesgebied*
- 2.2.9 Taolwetenschappelijk onderzoek, studie en publicaties
- 2.2.10 Vertaolwark
- 2.2.11 Digitalisering tiedschriften en boeken

3. Organisatie van culturele activiteiten en evenementen

pag. 30

3.1 Meertmaond-streeктаolmaand

- 3.1.1 Streeктаolkwissen

3.2 Streeктаolevenementen

3.3 Drentse quizzen

3.4 Activiteiten veur jongern

3.5 Ienakterfestival 2019

4.	Vraaggestuurde ontwikkeling van streektaoeducatieve producten	<i>pag. 32</i>
4.1	Cursussen veur groten	
4.1.1	Drenthecursus	
4.1.2	Dieper-deur-Drenthe	
4.1.3	Spellingcursus	
4.1.4	Broescursussen	
4.1.5	Moi!	
4.2	Veurschoelse educatie	
4.3	Basisunderwies	
4.3.1	Veurlighting	
4.3.2	Streektaoeducatie as underdiel van erfgoededucatie	
4.3.3	Speulenderwies	
4.3.4	Lesmateriaal	
4.3.5	Kört wark op schoelen	
4.4	Veurtgezet underwies	
4.4.1	Algemen	
4.4.2	Kört wark op schoelen	
4.5	Middelbaar beroepsunderwies	
4.6	Hoger beroepsunderwies	
5.	Verzörging van publicaties in de Drèentse taol en over Drenthe	<i>pag.38</i>
5.1	Begeleiding en ondersteuning schrievers	
5.2	Boeken, e-boeken en luusterboeken	
5.3	Tiedschriften	
5.3.1	Drents letterkundig tiedschrift Roet	
5.3.2	Tiedschrift Zinnig	
5.4	Eigen publicaties	
5.4.1	Wetenschappelijke publicaties	
5.4.2	B'ART 2019	
5.4.3	101 woorden van Geiske	
5.5	Toneelfonds	
5.6	Taal an Taofel	

- 5.7 Schriefwedstried
- 5.8 Literatuurfestival Zomerzinnen
- 5.9 Producties veur derden

6. Streektaalmeziek

pag. 45

- 6.1 Promotie
- 6.2 Meziekwerkgroep
- 6.3 Adviesfunctie
- 6.4 Bibliotheekfunctie
- 6.5 Stoplochtsessies

Veurof

Het Programma van Eisen dat de Provincie opsteld hef, is vanzölfsprekend het oetgangspunt veur het beleid van het Huus van de Taol in 2020. Dizze eisen bint baseerd op het provinciale cultuurbeleid, zoas opschreven in de cultuurnota veur de jaoren 2017-2020 met de naam “De Verbeelding van Drenthe”. Dizze cultuurnota is maakt op basis van het college-akkoord 2015 met as titel “Dynamisch en ondernemend”.

Het provinciale cultuurbeleid 2017-2021 hef drie hoofdthema’s:

1. Cultuur en maatschappij: een sociaal cultureel klimaat waarin kunst en cultuur een plek hebt en waar mènsen an metdoen kunt.
2. Cultuur, economie en ruimte: in economische en ruimtelijke ontwikkelingen speelt cultuur een belangrieke rol.
3. Cultuur en arfgoed: het vertellen en zichtbaar maken van het verhaal van Drenthe en het zuken naor neie manieren um dat verhaal te vertellen.

In elk van dizze drie hoofdthema’s is een goeie plek veur de streektaol logisch.

In de cultuurnota ‘De verbeelding van Drenthe 2017-2020’ zeg de Provincie Drenthe:

‘Wij zetten ons op meerdere manieren in voor een betere borging van het Drents. Wij willen de bewustwording van de meerwaarde van de streektaal bevorderen. Streektaal verbindt mensen: met elkaar en met de streek waar ze wonen. Gebruik van de Drentse taal roept solidariteit, vertrouwdheid en herkenning op en draagt bij aan de identiteit van Drenthe. In de afgelopen jaren hebben wij ons, samen met (en vooral via de activiteiten van) het Huus van de Taol, ingezet voor verbetering van het imago van de streektaal. Het Drents is op bijzondere en eigentijdse manieren ‘in de markt’ gezet, bijvoorbeeld door popmuziekprojecten, maar ook door het aanspreken van jongeren via moderne digitale technieken en media. Wij blijven het Huus van de Taol ondersteunen om haar diverse activiteiten uit te voeren. In 2015 zijn wij gestart met het vierjarige project ‘Bevordering Drents en Duits’. Hogeschool Stenden zorgt er, samen met een groep basisscholen, voor dat op meerdere basisscholen in Zuidoost-Drenthe lessen Drents en Duits worden gegeven. Daarnaast zorgt het Huus van de Taol voor het actualiseren en uitbreiden van de website www.wiesneus.nl. Deze website willen we laten doorgroeien tot een gemakkelijk toegankelijke en informatieve website voor iedereen die zich met het Drents wil bezighouden.’

Wij vindt het mooi en goed dat zowel de streektaol zölf as het Huus van de Taol in 't biezonder op dizze positieve manier in 'De verbeelding van Drenthe 2017-2020' nuumd wordt. De oetwarking van de cultuurnota via het Programma van Eisen naor het warkplan veur 2020 is der iene waor het Huus van de Taol hielemaol achter stiet.

In het Programma van Eisen hef de Provincie Drenthe de volgende producten en wensen vermeld:

1. Informatieverstrekking an culturele organisaties en instellingen, particulieren en overheden;
2. Organisatie van culturele activiteiten en evenementen;
3. Vraaggestuurde ontwikkeling van streektaaleducatieve projecten;
4. Verzorging van publicaties over en in de Drentse taal;
5. Streektaalmuziek.

Dizze onderwarpen bint oetwarkt in de hoofdstukken twee tot en met zes van dit warkplan.

Nao goed onderling overleg is an het Programma van Eisen een extra product toevoegd, namelijk het opleidingstraject veur de streektaolfunctionaris. Dit onderdeel van het warkplan 2020 is beschreven op de bladziedes 11 tot en met 13 in hoofdstuk 1.3.2 Streektaolfunctionaris-in-opleiding (en de sub-paragrafen 1.3.2.1 en 1.3.2.2).

Op landelijk / Europees niveau is hoofdstuk II van het Europees Handvest veur regionale taolen en taolen van minderheden leidend. Het belangriekste daoroet:

- de erkenning dat regionale taolen een uting van culturele riekdom bint;
- de eerbiediging van het geografische gebied van elke regionale taol;
- de noodzaak um vastberaoden op te treden um regionale taolen te bevördern en te bescharmnen;
- de vergemakkelijking en aanmoediging van het gebroek van regionale taolen (zowal spreuken as schriftelijk; zowal in 't openbare as het particuliere leven);
- ontwikkeling van banden en culturele betrekkingen tussen taolgroepen;
- passende vörms en middeln veur onderwies en bestudering van regionale taolen bint op alle niveaus neudig;
- meugelijkheden bieden de taol te leren;
- bevörderung van studie en onderzuuk van regionale taolen an universiteiten;
- bevörderung van internationale oetwisselingen;
- het vortnimmn van elke vörm van achteroetsteuten van de regionale taolen;
- het kweken van wederzieds begrip tussen taolgroepen.

Op 10 oktober 2018 is het covenant veur meer landelijke erkenning, stimulering en waardering veur het Nedersaksisch in Zwolle undertiekend. Hiermet is de de licht hogere vörm van erkenning van het Nedersaksisch - erkenning 2plus - der dan eindelijk kommen is. Met name

SONT (= de overkoepelnde organisatie veur het Nedersaksische taolgebied van Nederland: **Streektaol Organisaties Nedersaksisch Taolgebied**) hef daar samen met overheden in Noordoost-Nederland zien best veur daon. Hierbij mag ok de veurtrekkersrol die de Previncie Drenthe jaorenlang speuld hef niet vergeten worden.

Vanzölf zal het Huus van de Taol metwarken an de oetvoering van het covenant en het meerjaorenprogramma, zoas wij al jaoren een veurtrekkersrol vervult um in de maande met de aandere streektaolinstituten op te trekken. Het Huus vindt namelijk dat der meer oetstraoling veur het Nedersaksisch as totaliteit kommen mot.

In de loop van 2017 hef het bestuur van het Huus van de Taol een Personeelsbeleidsplan veur de jaoren 2017-2021 opstellen laoten um ok op dit gebied verantwoord beleid voeren te kunnen. Naor verwachting - bij het opstellen van het plan - zulden in de loop van een periode van vijf jaor een viertal oudere personeelsleden stoppen met heur inzet veur het Huus van de Taol. In de ofgelopen twee jaor hebt maor liefst vier personeelsleden hebt besleuten te stoppen, waarvan maor ien op basis van leeftied. Daorbovenop lag de wens van de directeur um een stappie oetzied te doen. Het mag dudelijk weden dat het bovenstaonde der in een kleine organisatie as het Huus van de Taol geweldig inhakt. Gelukkig is het Huus van de Taol in de loop van 2019 weer volledig op personele starkte kommen. Een neie, jonge streektaolfunctionaris is ansteld, der is een neie - ok jonge - directeur kommen, de financiële adminstratie is overnummen, der hef oetbreiding van uren veur een aander west enz. In hoofdstuk *1. Organisatie - 1.3. Personele ontwikkelingen* wordt dit veur het jaor 2020 naoder beschreven.

We denkt dat het Huus van de Taol der goed veur stiet, zeker ok nou we hiel goeie neie mènsen an 't wark kregen hebt. De organisatie is kerngezond en zal dat zunder twiefel ok blieven. Hetzölfde geldt veur de streektaol op zuch. Dat is overdudelijk bleken oet het onderzuuk dat het Drents Panel under eindredactie van Hugo Parker Brady in de periode van 8 tot 22 febrewaori 2018 oetvoerd hef. Zowal de beheersing van het Drents, de holding t.o.v. de streektaol as de naamsbekendheid van het Huus van de Taol kwamen as oeterst positief oet de bus.

Vanzölf is dit warkplan schreven in de Drentse taol. Verschillende warknimmers van het Huus van de Taol hebt underdielen schreven en zie hebt dat daon in heur eigen variant. De oplettende lezer zal dat zeker zien. Die verscheidenheid van de streektaol laot wij geern terugkommen in dit warkplan, waarvan Renate Snoeiijing de eindredactie had hef.

1. Organisatie

Het Huus van de Taol is een kleine organisatie en daar zal naar verwachting de komende jaren niet veel verandering in komen. Sinds september 2019 is het team weer compleet en toekomstbestendig, na een periode van relatief veel personele wisselingen (hierover meer in 1.3). Extra werkzaamheden kunt hier goed op projectmatige basis uitgevoerd worden en dat zou in 2020 ook weer naar vermogen doen. Gelukkig zijn er de vrijwilligers die een koppel werk verricht. Als kleine organisatie is het voor het Huus van de Taol van wezenlijk belang dat er op veel terreinen met anderen samenwerkt wordt. Zo was het en zo moet het blijven.

1.1. Algemeen

In mei 2015 is het Huus van de Taol verhuurd van de Wattweg in Beilen naar de zuidwestvelugel van het gemeentehuis van Midden-Drenthe. Deze plek is voor de instelling prima: centraal in het dorp Beilen, alle wenselijke ruimtes voorhanden, een goede huishouding die veel faciliteiten biedt en een eigentijdse inrichting. Er is een huurcontract tot en met maart 2025 met de gemeente Midden-Drenthe afgesloten, dus over verandering van locatie hoeft u ons waarschijnlijk niet druk te maken.

De centralere plek in het dorp Beilen geeft goede mogelijkheden wat aanloop betreft. Het gemeentehuis wordt dagelijks door honderden mensen bezocht en deze toevallige passanten moet uitnodigend worden om ook even binnen te lopen in het Huus van de Taol. Daarom geeft u uw winkel (Kiepskop) meer uitstraling en blijft daaraan werken. Dat doet u onder andere door een vaste aandachtstafel in de entree van het gemeentehuis. U hebt geprobeerd om als Tourist Info Folderpunt wat extra volk binnen te krijgen, maar in de praktijk bleek dat toch minimaal te weten, waardoor u nu besloten hebt om geen Tourist Info Folderpunt meer te weten en de aandacht weer meer op uw winkel te krijgen.

1.2 Strategisch Beleidsplan 2017-2020

In de loop van 2016 heeft het bestuur van het Huus van de Taol een strategisch beleidsplan voor de jaren 2017-2020 laten maken en vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen richting aan het beleid tot en met 2020, zoals dat het bestuur voor ogen staat.

Het 'Strategisch Beleidsplan 2017-2020' is in overeenstemming met 'De Verbeelding van Drenthe', de cultuurnota van de provincie, en met de Programma's van Eisen die de provincie de laatste jaren formuleert. Het 'Strategisch Beleidsplan 2017-2020' is bij de provincie bekend en positief beoordeeld.

In 2020 zal er een nieuw strategisch beleidsplan ontwikkeld worden, dat op hoofdlijnen richting zal geven aan het beleid voor de jaren 2021-2024. Dit beleid zal aansluiten op de nieuwe Cultuurnota van de provincie, die ook volgend jaar zal verschijnen.

1.3 Personele ontwikkelingen

Het Huus van de Taol heeft vanaf de oprichting op 1 mei 2007 de beschikking had over bekwame medewerkers, die bovendien allemaal hun eigen specifieke kwaliteiten hadden en daarmee dus aanvullend aan elkaar waren. Ook niet onbelangrijk was al die jaren het gegeven dat elk zijn werk met inzet en passie uitvoerde. Het was sprake van goede continuïteit en verloop onder het personeel was dan ook nauwelijks. Maar een combinatie van factoren heeft als resultaat gehad, dat er in het jaar 2018 in vrij korte tijd vier van de acht personeelsleden stopte. Ondertussen is het team gelukkig weer compleet sinds september 2019, door de komst van de streektaolfunctionaris (in opleiding) en de nieuwe directeur. Er zijn nog twee werknemers die niet zo heel lang meer van de pensioengerechtigde leeftijd of zijn.

In september 2019 bestond het personeelsbestand van het Huus van de Taol uit:

1. Hermien Haar; 66 jaar (16-12-1952)
2. Jan Germs; 65 jaar (20-4-1954)
3. Baukje Bloemert; 64 jaar (4-4-1955)
4. Bert Rossing; 54 jaar (8-7-1965)
5. Rosalien Sattler; 40 jaar (31-08-1979)
6. Jan Regtop; 53 jaar (21-04-1966)
7. Arja Olthof; 37 jaar (04-08-1982)
8. Renate Snoeijs; 43 jaar (21-12-1975)

Jan Germs heeft per 1 september een stapje terugzet en is niet langer directeur van het Huus van de Taol. Wel bleef hij nog tot 1 september 2020 aan als streektaolfunctionaris om onze nieuwe streektaolfunctionaris-in-opleiding Arja Olthof goed in te werken en er voor te zorgen dat de kwaliteit van de streektaol voor de lange termijnborgd wordt.

Hermien Haar zal per 1 januari 2020 haar werkzaamheden voor Huus van de Taol neerleggen. Dat betekent dat Jan Regtop het restant van haar boekhoudingstaak over zal nemen. Hermien bleef (als vrijwilliger) wel redactielid van *Zinnig*. Behalve het redacteurschap van *Zinnig* bleef Hermien Haar dan ook nog actief op het gebied van vormgeving en opmaak.

Alja Kiers - veurmaolig hoofd administratie - blef as vrijwilliger nog steeds actief veur het Huus van de Taol. Under andern hef ze de cursusorganisatie veur heur rekening nommen, zit ze in de redactie van het tiedschrift *Wiesneus*, gef ze cursussen en döt ze aandere hand- en spandiensten.

Al met al bin we geweldig bliede dat de old-warknimmers zuch zo verbonden vuult met het Huus van de Taol dat ze heur ervaring en kennis wilt blieven inzetten.

1.3.1 Een neie directeur

In het naojaor van 2018 is er een sollicitatieprocedure veur een neie directeur opstart, die per ien jannewaori 2019 begunnen zol in dizze functie. Jammer genug is het niet lukt um de functie per 1 jannewaori in te vullen en hef het neudig west um in mei de vacature vanneis oet te zetten. In dizze tweede sollicitatieperiode is het wal lukt um een geschikte directeur te vinden. In de persoon van de 43-jaorige Renate Snoeijs hef het Huus van de Taol sinds 1 september 2019 een gedreven directeur met een achtergrond in het bedrijfsleven. Umdat er een ingewarkte streeктаolfunctionaris is in de persoon van Jan Germs hef de neie directeur gelegenheid um gedegen kennis van de streeктаol op te bouwen en te profiteren van de ervaringen van de veurmaolige directeur, die immers in dienst blef as streeктаolfunctionaris.

De neie directeur hef al angeven, dat ze het hiel belangriek vindt um de zichtbaarheid en de uutstraoling van het Huus van de Taol te verbeteren, ok bie jongern en het bedrijfsleven. Veural de communicaoie via de webstees en de social media zult in de eerste periode na heur antreden bovenan heur prioriteitenliet staon.

1.3.2 Streeктаolfunctionaris-in-opleiding

Op 1 augustus is de neie streeктаolfunctionaris-in-opleiding begund. De 37-jaorige Arja Olthof wordt deur Jan Germs en aandere metwarkers intern opleid. Der is nou ienmaol gien opleiding op dit gebied en daarom is het neudig dat het Huus van de Taol zölf een traject oetstippelt, zodat ze tegen het èende van 2020 klaar is um de functie zölf uit te voeren en er een eigentiedse invulling an te geven.

Behalve opleid worden veur 'reguliere' streeктаolactiviteiten wordt de neie streeктаolfunctionaris ok inzet en kreg ze tied um neie media meer en beter te implementeren, richting het onderwijs moderne middeln te introduceren, activiteiten veur jongern te initiëren, te warken an films en vlogs, de doelgroep jonge ouders adequaat te bedienen e.d. Zo staodigiesan komt er zo een eigentiedse streeктаolfunctionaris met geweldig veul potentie. Oeteindelijk zal het Huus van de Taol der gaoren bij spinnen. Op een soepele manier is der iene met kennis kommen, maor veural ok

iene die neie, eigentiedse wegen kent en inslat. Daormet kan het Huus van de Taol veur langere tied veuroet en is der sprake van dat de organisatie meer toekomstbestendig is.

1.3.2.1 Opleidingstraject

De zuuktocht naor een neie streeктаolfunctionaris is feilijk in de zummer van 2018 begund, naodat bekend worden was dat de tot dan toe warkzame streeктаolfunctionaris dermet stoppen wol. In september van dat jaor is de sollicitatieprocedure begund en dat hef leid tot vief goeie kandidaten. Met dizze vief hef een inleidend gesprek west en is een eerste kennismakings- en opleidingstraject begund. Vier aovenden kwamen de kandidaten naor het Huus van de Taol um bijproot te worden en um deskundigheid op te doen. Van de kaant van het Huus van de Taol was der gelegenheid um de potentiële neie streeктаolfunctionarissen alvast kennen te leren.

Nao de vrij intensieve kennismaking- en opleidingsperiode - waarin ok bezuken an vrijwilligersactiviteiten e.d. - hef de sollicitatiekemissie van het Huus van de Taol met alle vief de kandidaten gesprekken voerd. Met een tweetal hef daornao nog een gesprek west, waornao Arja Olthof as miest geschikte kandidaat oet de bus kommen is. Arja was tot dat moment lerares Duuts in het veurtgezet onderwijs en har wat opleiding angiet - met u.a. dialectologie as bijvak - de beste papieren. Umdat Arja eindexamenklassen under heur hoede har, was het niet meugelijk dat ze al per 1 jannewaori 2019 in het Huus van de Taol begunde. Wij vunden het niet meer as fatsoenlijk, dat Arja het schoeljaor met heur klassen ofmeuk en de examenkandidaten niet in de steek laoten zul. Daorum is Arja Olthof per 1 augustus 2018 begund as streeктаolfunctionaris in het Huus van de Taol. Wal hef Arja in het eerste half jaor van 2019 verscheiden maol in het Huus van de Taol west um dinger met te maken en um een begun te maken met inwarken en het opbouwen van deskundigheid.

Schiere bijvangst: de aandere kandidaten bint alle vier bij het Huus van de Taol betrökken bleven: as lid van de muziekwarkgroep, as keurnoot en as maker van lesmateriaal veur de wiesneus-website.

Vanzölf is het niet zo dat oeze neie streeктаolfunctionaris van de iene dag op de aandere inwarkt is en voldoende deskundigheid hef. Der is nou ienmaol gien opleiding veur dit prachtige, maor veulziedige en slim gevarieerde beroep. Gelukkig underkende de Provincie Drenthe dit feit en hef die het meugelijk maakt dat de stoppende directeur - die ok streeктаolfunctionaris is - in dienst blef um Arja intensief te begeleiden en in te warken. Vanzölf komt de neie streeктаolfunctionaris ok met eigen initiatieven. Zo is ze al vlot begund met projecten um jongern meer bij het Huus van de Taol te betrekken.

Het lig in de planning dat het opleidingstraject tegen het èende van 2020 ofrond is.

1.3.2.2 Financiën

Wij bint er slim wies met, daw in Arja Olthof een in potentie hooggekwalificeerde streeктаolfunctionaris an het wark kregen hebt. Daar heurt vanzölf een goed traktement en genog uren bij, vergeliikbaar met de baan die ze in het onderwies har. Arja wordt daorum betaald volgens schaal 10-5 van de CAO Openbare Bibliotheken. Arja warkt 32 uur bij oes. De loonkosten bedraagt dan umdebij € 73.000,-- in 't jaor (inclusief 8% vakantiegeld, 3% eindejaorsoetkering en de warkgeverslasten van 35%).

Wieder wordt er t.b.v. de op te leiden streeктаolfunctionaris kosten maakt as dienstreizen, apparatuur, studiemateriaal, bezoek symposiums al dan niet met overnachting enz. De totaole kosten hiervan schat we op € 2.000,-- in 2019 en € 5.000,-- in 2020.

De kosten bedraagt naor verwachting dan:

Loonkosten 2019 (augustus t/m december): 5 x € 6.080,--	€ 30.400,--
Loonkosten 2020 (jannewaori t/m december): 12 x € 6.080,--	€ 73.000,--
Wiedere kosten: € 2.000,-- + € 5.000,--	€ 7.000,--
	=====
Totaole kosten	€ 110.400,--
	=====

Veur de dekking van het grootste diel van de kosten veur dizze zo belangrieke functie doew een beroep op de Provincie Drenthe, zoas te zien valt in de productbegroting veur 2020.

1.4 Drents is onderdiel van het Nedersaksisch

As taol stiet het Drents niet op zuchzölf, maor is onderdiel van het Nedersaksisch, dat zowal in Nederland as Duutslan spreuken wordt. In paartie Duutse 'Bundesländer' is het Nedersaksisch under diel 3 van het Europees Handvest veur minderheidstaolen en taolen van minderheden erkend. Dat is evenwal niet in alle dielstaten van oeze oosterburen gebeur. Ok in Nederland is de erkenning van het Nedersaksisch under hoofdstuk 3 der niet kommen, ondanks meer as twintig jaor lobbywark. Het is bleven bij erkenning volgens hoofdstuk 2. Gelukkig is der een convenant kommen dat dudelk mak dat het Nedersaksisch - en daormet het Drents - van veul weerde is.

Het Huus van de Taol vindt al jaoren dat de oorspronkelijke taol van Grunning, Drenthe, Overiessel, Veluwe, Achterhoek en de Stellingwarven meer mandielig oetdragen worden mot. Op veurspraak van het Huus van de Taol bint op dit gebied initiatieven ontplooid.

1.4.1 Convenant Nedersaksisch veur meer landelijke erkenning

In 2015 is dudelik worden, dat de Nederlandse regering en het parlement niet metwarken zult an de erkenning van het Nedersaksisch in Nederland volgens diel III van het Europees Handvest veur minderheidstaolen en taolen van minderheden. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wol wal tot een positief risseltaot kommen, umdat het overtuugd was van de weerde en de positie van het Nedersaksisch. Der mus streefd worden naor een volweerdig functioneren van het Nedersaksisch in de regio's. De minister vun ok dat landelijke stimulering van het Nedersaksisch van weerde weden kan veur het functioneren van de gewestelijke en lokale democratie.

SONT en de previncie Drenthe - as vertegenwoordiger van de Nedersaksische overheden – bint in gesprek bleven met het ministerie van BZK en zie bint overienkommen dat der een Convenant opsteld werd, waormet het Nedersaksisch meer landelijke erkenning, stimulering en wardering kregen hef. Op 10 okober 2018 is het Convenant undertiekend. An de oetvoering en het daorbij heurende meerjaorenprogramma warkt het Huus van de Taol vanzölf met.

1.4.2 Samenwarking in Nedersaksisch verband

Het Huus van de Taol vindt het gloepends belangriek, dat het Nedersaksisch as totaliteit ok naor veuren komt. Per slot bint alle varianten underdiel van die overkoepelnde taol en het is niet goed as alle previncies op heur eigen eilandtie zitten blijft. Wij moet met mekaar ok zien laoten daw underdiel van het Nedersaksisch bint en dat de erkenning van die taol - of het nou diel twee of drie of twee met covenant is - ok echt wat veurstelt. Daorum nimt het Huus van de Taol ok in 2020 het veurtouw um

- mekaar geregeld te zien;
- de mandielige app up-to-date te holden;
- in een zo groot meugelijk diel van het Nedersaksische taolgebiet de *Wiesneus 2020* (thema:

Vrijheid) te verspreiden. Veurlopig koers we op:

- * 27.500 exemplaren in Drenthe;
- * 10.000 exemplaren in Overiessel;
- * 2.500 exemplaren in de Achterhoek;
- * 10.000 exemplaren in Grunning.

In 2020 prebeer we ok weer um de Stellingwarven over de streep te trekken.

De undertiekening van het covenant tussen BZK en de noordoostelijke overheden hef zunder twiefel ok consequenties veur mandielige acties. Zoas hierveur al schreven is, zul we daoran naor beste vermogen metwarken.

1.5 Bereiken jongern

De sociale media bint dé platforms waar jongelu op komt. Dit vörmt ien van de wegen waarop wij ze prebeert te bereiken (zie ok 2.1.2). Wij wilt zien laoten dat de streeктаol echt van dizze tied is. Dat gaow in 2020 ok doen deur nog beter de social media kanaolen in kaart te brengen waar de jongern te vinden bint. Jongern bint ok veul te vinden op festivals. Ok daar is lichtkans nog winst te halen. In september 2019 hebt we de actie 'Drentse k(r)eet' uutrold via de social media en via oes eigen netwerk. Hier kunt jongern met een keet of een soos een schiere Drentstaolige kreet bie oes inlevern en de beste kreg de kreet op de keet (of soos). Op het moment van schrijven is dizze actie net begund.

Vanzölf is der nog de weg van het onderwijs. In het basisonderwies bin we al jaoren beheurlijk actief. De leerlingen die nou in het veurtgezet onderwijs zit, heb op heur eerste schoel al hiel wat streeктаol metkregen. Hopelijk betiekt dit dat ze ok in de latere leerfasen een positieve grondholding hebt.

Via de taolschultes wil we ok preberen de weg naor het veurtgezet onderwijs nog beter te vinden. We wilt een kant-en-klaore warkwinkel of warkwinkelreeks maken, waormet oeze gemientelijke vertegenwoordigers op pad gaot naor de schoelen.

In het Middelbaar Beroepsunderwies is de kans op veul streeктаolactiviteiten bar klein. De prioriteiten in dizze drukke wereld ligt toch veural op aandere gebieden. Veur het Drents? "Dat kuw der echt niet ok nog bij doen." Het blef dan ok bij incidenten en dat zal in 2020 niet aans weden.

In het Hoger Beroepsunderwies is het Huus van de Taol veural actief op de pabo van NHL / Stenden in Emmen in het kader van *Drents en Duits in het onderwijs*. Daorover wordt aanderworens schreven.

1.6 We the North

In het verlengde van en passend bie het covenant dat deur de landelijke en Noordoost-Nederlandse overheden veur het Nedersaksisch undertiekend is, kuw ok *We the North* zien. Het is een hiele sterke samenwerking op het gebied van kunst en cultuur in het noorden en past ok goed bij de wiedere samenwerking in Nedersaksisch verband. Vanoet het samenwerkingsverband *We the North* wordt ja begund met de 'Proeftuin meertaligheid'. Daormet is in 2019 een begun maakt en giet wieder in 2020. As oetwarking van het covenant, maor zeker ok umdat het Huus van de Taol meertaoligheid sowieso hoog in het vaandel hef, zul wij oes beste bien veurzetten in dizze samenwerkingsvörm en in de proeftuun!

2. Informatieverstrekking aan culturele organisaties en instellingen, particulieren en overheden

2.1 Promotiegerichte informatieverstrekking

Het stimuleren van het actief en passief gebruik van de Drentse taal in de meest brede zin van het woord, is de hoofddoelstelling van het Huis van de Taal.

Het Huis van de Taal is slim wies met de aal positievere holding t.o.v. de streektaal, zoas die de leste jaoren te zien is en zoas die ok blek oet het onderzoek van het Drents Panel dat in febrewaori 2018 oetvoerd is. An de aandere kaant is der ok zörg over de actieve beheersing van de streektaal onder jongern intied dat het proten en verstaon van het Drents in vergelieking met 2007 niet achteroet gaon bint aj kiekt naor twintig-plussers. Hopelijk leidt de positieve grondholding op den duur toch tot meer communicatie in de streektaal, ok bij jong volk.

Het Huis van de Taal döt er alles an veurt te bouwen op de successen die der al boekt bint. Wij blijft zien laoten dat streektaal echt van dizze tied is, daj daor alles in en met zeggen kunt, dat meziek in de streektaal een eigenheid gef die maor zunigan op een aandere manier te bereiken is enz. Maor het is een kweste van de lange aodem en een stoer affeer blef het.

2.1.1 Algemeine promotie

Met algemiene promotie wordt alle activiteiten bedoeld die goed bint veur het actief en passief gebruik van het Drèents in alle laogen van de samenleving en op zoveel meugelijk maatschappelijke terreinen.

Veul activiteiten van dit beleidsterrein hebt raakvlakken met aandere gebieden en bint daor mangs niet van lös te koppeln. Het wark op dit gebied is slim divers en is maor veur een diel lang van teveuren in te plannen. Vaak wor wij op vrij kôrte termien neugd veur bijienkomsten, markten, festiviteiten - al dan niet um ok een bijdrage te levern an het pregram - die oet taalpromotioneel oogpunt belangriek bint. Oeze vrijwilligers zörgt er met oes veur daw al die bijdrages levern kunt. Veur de algemiene promotie van taal en organisatie bint vanzölf promotiemateriaolen neudig. Die heb we en aw dat neudig vindt ontwikkel we neien.

De verkoop van taalgerelateerde producten in *De Kiepsshop* - waarover hierunder meer - is dudelk ók bedoeld um het Drèents an te pidjern.

2.1.2 Communicatiemiddelen van dizze tied

In 2019 hef het Huis van de Taal de stijgende lijn deurzetten kund op al heur social media platforms.

De cijfers op een rijgie:

- Aantal volgers op Facebook op 1 jannewaori 2017:	2.965
- Aantal volgers op Facebook op 1 jannewaori 2018:	3.352
- Aantal volgers op Facebook op 1 jannewaori 2019:	4.600

Doel was veur 2019: 4.500 likes. Daor zaten we an 't begun al overhen. In het veurjaor begun de samenwerking met marketingbureau Mr.Pink&Mr.Orange. En in de zummer is het personeel actief hun facebook-vrienden oetneudigen gaon. Met groot succes:

-Aantal volgers op Facebook op 12 september 2019:	5.465
--	-------

Doel september 2020: 7.000 volgers

- Aantal followers op Twitter op 1 september 2017:	890
- Aantal followers op Twitter op 1 juli 2018:	921
- Aantal followers op Twitter op 12 september 2019:	948

Doel september 2020: 1.100 followers

- Aantal volgers op Instagram op 1 september 2017:	355
- Aantal volgers op Instagram op 1 juli 2018:	425
- Aantal volgers op Instagram op 12 september 2019:	593

Doel veur september 2020: 700 volgers

- Aantal connecties op LinkedIn op 1 september 2017:	419
- Aantal connecties op LinkedIn op 1 juli 2018:	519
- Aantal connecties op LinkedIn op 12 september 2019:	656

Doel veur september 2020: 750 connecties

In 2020 mut het bereik op de social media wieder oetbreid worden. De neie streektaolfunctionaris Arja Olthof hef sinds heur antreden (aug 2019) meer jongern via Instagram bereikt. De neie directeur Renate Snoeiijing hef sinds heur antreden (sept 2019) meer mènsen op LinkedIn bereikt. En metwarker Bert Rossing döt meer met video as eerder op Facebook. Met name Facebook is hét podium veur het Huus van de Taol um het Drèents toegankelijk te maken veur de 25 plus groep. Dit wordt daon deur zoveul meugelk dinger te dielen die met het Drèents, streektaol of taol in 't algemien te maken hebt.

De jongern bereik we met Instagram. Op Instagram sprek het Huus van de Taol een jonge doelgroep an en daorum wordt der aal meer berichten plaatst. Oflopen jaor is der weer een mooi aantal volgers bijkommen. Dizze stijgende lijn wordt deurzet deur regelmaotig van oes heuren te laoten met foto's. Boetendat zörgt Arja Olthof geregeld veur acties. 'Kreet op de Keet' is daar een veurbeeld van. In 2020 worden dizze acties uutbreid.

Op LinkedIn is het veur het Huus van de Taol zaak veural het netwerk uut te blieven breiden. Dit platform wordt dan ok met name gebruikt um op zakelijk vlak op te vallen en er veur te zörgen dat ok bedrieven beter ansloten bent bij het Huus van de Taol en heur activiteiten. In 2020 zal LinkedIn nog meer inzet worden en zal dit ok ien van de middelen weden om meer bedrieven an Huus van de Taol te linken as begunstigers.

Deur in 2020 op de social media extra van oes heuren te laoten, probeer wij (jonge) mènsen an oes te binden. Vanzölf is ien van oeze strevens um de Drèentse taol springlevend te maken en holden under de jonge(re) bevolking van oeze provincie.

Vanzölf holdt het Huus van de Taol de media en wensen van dizze tied in de gaten. Waor meugelk spring wij in de gaten van de markt. In zien algemienheid beschouw wij elke inwoner van Drenthe as onderdeel van oeze doelgroep en veur elke doelgroep wil wij een passend aanbod hebben.

2.1.3 Umroepen en bladen

De metwarkers van het Huus van de Taol hebt over 't algemien een goeie verstandholding met de media. De liefde komt vanzölf niet van ien kaant en een lusternd, geïnteresseerd oor heurt er an beide kanten te weden. Zo zul wij an de iene kaant de neisgaarders zo volledig meugelk van brandstof veurzien en as 't kan op specifieke hulpvraogen ingaon. An de aandere kaant vin wij het plezierig as journalisten/programmamakers oeze informatie serieus nimt. Vanzölf wil wij nooit op de stoel van de verslaggever zitten gaon. Wij hebt er begrip veur as de keus op aandere neisunderwarpen valt.

Het sprek veur zuch daw oes best doet de goeie relatie in 2020 zo te holden.

2.1.3.1 RTV Drenthe

RTV Drenthe is op veul gebieden een belangrieke en goeie maot. Wij gaot ervan oet dat der een vervolg komt op de TV-quiz LOOS. Lichtkans zal die der weer in een wat aander jassie kommen, maor het Huus van de Taol warkt zeker weer met en levert de taolige vraogen (wat trouwens een beste klus is).

Op Radio Drenthe is de streektaol prominent aanwezig. Waor meugelijk bied wij oeze diensten an um programma's tot een succes te maken. As de umroep het wil, zal het Huus van de Taol ok in 2020 structureel metwarken an ien of meerdere programma's - u.a. een wekelijkse bijdrage in het zaoterdagmörgeprogramma *Hemmeltied* - en zo de streektaol en het Huus van de Taol nóg meer under de aandacht brengen.

2.1.3.2 *Dagblad van het Noorden*

Met het Dagblad van het Noorden is de verstandholding ok goed. Wij warkt samen as dat kan. Structureel levert het Huus van de Taol gien bijdrages, maor dat wil niet zeggen dat de Drentstaolige inbrenge vort is. Met name op de maandagen stiet der een Drentstaolig gedicht en een column in de streektaol in de grootste kraant van Noord-Nederland. Um de continuïteit hiervan de waarbörge én um lichtkans meer streektaolige inbrenge te kriegen, is der in het naojaor van 2019 met het Dagblad van het Noorden proot. We hoopt dat de concrete risseltaoten hiervan in 2020 zichtbaor wordt.

Het is de bedoeling dat der ok in 2020 in de meertmaond weer een grote taolquiz in het Dagblad van het Noorden komt. Het Huus van de Taol mak de puzzel, döt de administratie en levert de priesen; het Dagblad zörgt veur plaatsing.

Vanzölf kreg het Dagblad van het Noorden de informatie en hulp die wij bieden kunt.

2.1.3.3 *Aandere omroepen en bladen*

Met de lokale umroepen en aandere bladen underhol we de contacten zo goed meugelk. Deur sommige ambassadeurs van de taol en zien helpers (taolschultes en keurnoten) wordt volgens een vast tiedschema metwarkt an hoes-an-hoesbladen en een paar lokale umroepen.

2.1.4 *Overheden*

Met de provinciale en gemientelijke overheden heb we goeie contacten. Wij informeert de instanties zo goed meugelk en bint aaid bereid met raod en daod terwille te weden en waor meugelijk in de maande op te trekken. Wij bint bliede met de positieve benadering van zowat alle besturen in oeze previncie.

De previncie Drenthe is de overheid die het Huus van de Taol as preferente instelling meugelijk mak. De positieve samenwerking met de previncie wil we in 2020 geern zo deurzetten.

Met veer van de Drentse gemientes hef het Huus van de Taol een 'overienkomst tot veurdiel van beide partijen' ofsleuten; bij de aandere acht gemientes kun we ankloppen veur incidenteel geld en dan kuw wieder allén maor hopen op een positieve beoordieling. Het veurdiel veur het Huus van de Taol is de zekerheid van wat extra geld (€ 1250,- per gemiente per jaor). De gemientes kriegt

materiaal, hulp bij streektaolactiviteiten en vermelding op websteden van het Huus van de Taol. In alle Drèentse gemientes bint oeze taolambassadeurs de actieve contactpersonen. Zie bint het verlengstuk van het Huus van de Taol en zörgt er deur heur enthousiasme en goeie contacten veur dat der aal meer streektaolige dinger in en met de gemientes oetvoerd wordt. Het sprek veur zuchzölf dat het inzetten van de beroepskrachten van het Huus van de Taol nog aal meugelk is en dat die met raad en daod ter wille bint.

2.1.5 Taolschultes en keurnoten

Het Huus van de Taol is geweldig wies met de vrijwillige hulp van taolschultes en keurnoten, wat er in aantal umdebij niggentig bint. Dik elf jaor warkt het systeem van gemientelijke en lokale ambassadeurs van de streektaol nou en nao een paar jaor van oftasten en preberen hebt de taolschultes en keurnoten dudelk heur drei vunden.

Vier maal in 't jaor komt de taolschultes in Beilen bij mekaar veur overleg. Twee maal in 't jaor is der een bijienkomst - op een zaoterdag - veur alle taolschultes en keurnoten, die in het tieken van deskundigheidsbevörderung, inspiratie en gerichte verstrooiing stiet. Wieder komt de groepen per gemiente een paar maal in 't jaor bij mekaar. Deur mekaar met dizze regelmaat te zien is der een grote, redelijk hechte groep ontstaon, waarin lu mekaar inspireert en stimuleert en veul van mekaar leert.

Dankzij dizze vrijwilligersgroep bint initiatieven as "In elk kind zit een verhaal", de "Promogroep meertaoligheid", "Streektaolstrieden", "Drents op intranet van gemientes" enz. der kommen.

De taolschultes en keurnoten bint körtum de ambassadeurs veur de streektaol op gemientelijk en plaatselijk niveau. Zie bint allemaal begaon met de streektaol en heur taak is het in zien algemienheid um die streektaol an te pidjern. Der is een tweerichtingenverkeer: de taolschulte giet naor de mèensen toe, maor het umgekeerde kan net zo goed gebeuren.

Der bint provinciale activiteiten waor alle gemientes metan doet, bijveurbeeld het veurlezen in meert en de warving van huusvrienden.

De taolschultes sluit wieder zoveul meugelk an bij plaatselijke activiteiten, maor moet der altied veur zörgen dat ze aandern niet in de wielen riedt.

Bij alles wat de ambassadeurs doet, kunt ze terugvallen op de metwarkers van het Huus van de Taol veur hulp en raad.

Ok in 2020 blief wij oeze taolschultes en keurnoten koestern.

2.1.6 De Kiepsshop

De Kiepsshop is de online (www.drenthecadeaus.nl) en fysieke kedogieswinkel van het Huus van de Taol. De webwinkel hef een tweeledig doel:

1. Ideëel: het wieder under de aandacht brengen van het Drèents;
2. Commercieel: meer inkomsten veur het Huus van de Taol.

De naam kiep is ontliend an de vroggere kiepkemel (marskramer) die mit zien negotie in een maand of kovver (de kiep) langs de deuren gung. Combineerd mit 'shop' is het een naam mit olde en neie elementen.

Umdat veul mènesen de achtergrond van de naam Kiepsshop niet kent én der een betere naam denkbaar is veur mènesen die via internet op zuuk bint naor een Drents kedogie, is de online-naam Kiepsshop veraanderd in www.drenthecadeaus.nl.

Veur 2020 gaon we de naam Kiepsshop online ok anpassen naor webshop, aangezien de naam kiepsshop ondudelijk is veur de miesten en we bovendien betere zuukrisseltaoten op internet zult hebben, wanneer we webshop zeggen.

Wij hebt mouwhemden, Drentse Doppers, gastendoekies, babymussies, slabbegies (um maar zo vrog meugelk mit het Drents te begunnen!), dienbladen, koffiebekers, placemats, ansichtkaorten, jute tassen, vliegenmeppers, notitiebloks en nog tal van aandere producten. Vanzölfs allemaol veurzien van mooie Drentstalige teksten. Ok is een diel van oeze Drentse boeken te koop in de Kiepsshop. Gestao komt er neie producten bij en wordt winkeldochters oet het schap haald.

Naost de webwinkelverkoop bint er ok Drentse ondernemers dat de kiepsshopproducten verkoopt: het Huus met de Belle in Echten, Museum Jans Brands op Nei-Dordt, Riemer Barth in Meppel, Readshop Veenstra in Coevern en TIP Rune.

We hebt in het Huus van de Taol ok een eigen fysiek winkelie waoras de Kiepsshopproducten verkocht wordt. We hebt hier ok een TIP informatiepunt had, omdat we dachten dat we zo meer volk naor ons eigen winkelie zullen trekken. In de praktijk bliekt dit aans te weden en komp d'r wal toeristen um kaorten te kopen, maor hebt wij d'r gien extra handel van, omdat ze gien Drents spreek en dus gien Drentstaolige producten koopt. Omdat boekhandel Het Logboek in Beilen al angeven had, dat ze geern TIP informatiepunt worden wollen, hebt wij angeven dat wij het stokkie geern deurgeeft. De boekhandel kent ok rumere openingstieden as Huus van de Taol en wij kriegt hierdeur meer ruimte om onze eigen producten mooi uut te stallen en te verkopen.

2.1.7 Donateur- / Huusvriendenactie

Donateurs van het Huus van de Taol hebt as naam Huusvriend en zie bint er in twee soorten: Huusvriend en Huusvriend-Plus. De 'gewone' Huusvrienden betaolen € 10,-- in 't jaor. Ben je Huusvriend-Plus dan betaol je € 27,-- en kriegt je ok zes maol in 't jaor het blad *Zinnig*.

De Huusvrienden binnen de naobers die je steunen deur dik en dun. Heul belangriek vanzölf. Veur de steun, maor ok vanwege het geld. Het Huus is drok in de weer um meer Huusvrienden under dak te kriegen. Ok op allerhaande gelegenheden wordt prebeerd huusvrienden te warven, zoas bij lezings, op braderieën, bij aandere publiekbijienkomsten, via internet en sociale media enz.

Stand 15 maart 2016: 898 Huusvrienden

Stand 22 augustus 2017: 1.046 Huusvrienden

Stand 1 juli 2018: 1.003 Huusvrienden

Stand 13 september 2019: 1154 Huusvrienden

Per saldo hef het Huus van de Taol in ruum een jaor dus 151 Huusvrienden d'r bij kregen; een stijging van 15%! Wanneer we dan ook nog ziet dat er ongeveer 120 Huusvrienden afvalt bent, deurdat ze uut de tied kommen bent of op een leeftied dat ze niet meer bezig bent met Huus van de Taol, dan is dat een schiere grui van maar liefst 271 Huusvrienden. Nao de daling in 2018 hebt we ons extra inspennen om de weg naor boven weer te vinden. Dizze veuruutgang is dan ook te danken an de inspennings die we dit jaor met naome op social media daon hebt um meer Huusvrienden te kriegen. Ook deur onze taolschultes en keurnoten is geweldig wark verricht. In alle Drentse gemientes is extra hard warkt an het bekendmaken van de meugelikheden um de streeктаol te stimuleren, u.a. dus deur Huusvriend te worden. Ons doel veur 2019 was om end van het jaor 1200 Huusvrienden te hebben. Zoas het nou lek, gaon we die net niet haolen, maar we bent slim wies met de positieve getallen die we dit jaor weer kunt laoten zien.

2.1.8 Bedrijfssponsoring

Naost de particuliere Huusvrienden hebben wij ok Bedrieffs-Huusvrienden. Dizze bedrieven sponsoren oons met € 100,-- in het jaor. Per jaor kunnen ze het contract opzeggen. Bedrieven met een hart veur het Drèents worden benaoderd um Bedrieffs-Huusvriend te worden. Op dit moment heb we twintig Bedrieffs-Huusvrienden. Het Commerciële Team van het Huus van de Taol hef zuch in 2019 veural op algemiene promotie, 'gewone' Huusvrienden en abonnees van de tidschriften richt. Veur 2020 wordt een nei plan van aanpak schreven, dat er veur mut zörgeen daw minimaol 40 bedrieven an ons binden, waarbij er meer keur an pakketten komp en bedrieven ok meer het gevuul moeten kriegen dat ze er wat veur terug kriegt.

2.1.9 Het Huus naor boeten

In 2019 is het Huus van de Taol nog meer as in aandere jaoren naor boeten treden. Wat gedieltelijk te maken hef met de anstellings van de neie streeктаolfunctionaris en de neie directeur, want veur beide is er in de media aandacht west.

Maor doarbuuten is er vanzölf ok genog de publiciteit zocht veur onze activiteiten, zoas bijveurbeeld de Drentse taolkwis, het Drentse ienakterfestival, meertmaond streeктаolmaond en de 'Tour de Littérature'.

Via de taolschultes en keurnoten treedt het Huus van de Taol vanzölf ok veulvuldig naor boeten. Het tal an activiteiten dat dizze vrijwilligersgroep döt is slim groot en divers. Het drag geweldig bij an de bekendheid van het Huus van de Taol en het draagvlak veur de streeктаol. Ok komt er vanoet de groep van taolschultes provinciale initiatieven, die derveur zörgt dat het Huus boeten de eigen muren komt. Hierbij denk we an prejecten as *In elk kind zit een verhaal* en an alle mandielige zaken die de *Promogroep Meertaaligheid* op batterij brengt.

Veur 2020 zal het Huus van de Taol nog meer naor buuten treden, omdat er nog altied een gedeelte van de Drentse inwoners is, die gien weet hef van de activiteiten die wij organiseert op het gebied van de Drentse taol.

2.2 Informatiedienstverlening

Elkenien kan een beroep doen op de deskundigheid van de metwarkers van het Huus van de Taol. Met raod en daod stao wij overheden, burgers, instellingen half. Met de aandere streeктаolinstituten in het Nedersaksische taolgebied en Fryslân underhol wij een goed contact en over en weer help we mekaar waor dat meugelijk is.

2.2.1 Vraagbaak

De metwarkers van het Huus van de Taol wordt vaak um hulp vraogd. De vraogen bint hiel verschillend. Het kan gaon um schoelieren en studenten die een warkstuk of scriptie maken moet, um lu die een streeктаolige invulling an een evenement geven wilt, um vraogen over woordbetiekenissen of over de taol zölf, um gegevens van schrievers en zangers, um vertaolings van geboortekaorties of condoleancekaorten of kinderverhalen veur de schoelkraant enzowieder. Veul vraogen komt met de lienpost binnen.

Wij vindt het belangriek dat der vlot en adequaat reageerd wordt. Mensen huuft nooit lang op antwoord te wachten; binnen 48 uur kunt ze reken op antwoord of een aandere vörm van een reactie, bijveurbeeld as der meer tied neudig is um tot een bevredigende ofwikkeling van de vraog te kommen.

Ien gek kan meer vraogen as dat tien wieze taolmèensen antwoorden kunt. Aw der even niet oet komt, prebeer we via oes netwark tot een goeie beantwoording te kommen. Ok doew wal ies een oproep in de media, zeker in die waarin wij zölf een rol speelt.

Wij denkt dat een beheerlijk aantal vraogen niet bij oes terecht komt, umdat oeze webstee veurzöt in beantwoording. De vraog um (taol)hulp is de leste paar jaor redelijk stabiel en wij verwacht in 2020 dan ok weer umdebij 250 maol oeze diensten verlienen te kunnen.

Vanzölf gef het Huus van de Taol ok gevraagd en mangs ongevraagd advies an overheden, bedrieven, instellingen en particulieren op het gebied van taol, arfgoed en educatie.

2.2.2 Websteden

2.2.2.1 Webstee www.huusvandetaol.nl

Op de webstee van het Huus van de Taol vinst informatie over de Drentse taol en aandere dingen op streektaolgebied. De webstee is maakt in een tied dat tekst de aandachttrekker wezen mus. Een moderne webstee in 2020 waarkt aans. Plaoties, filmpies en reacties heuren daar bij. Het is tied um in 2020 een neie webstee te maaken. Dan kunt ok www.drentheboeken.com en www.drenthecadeaus.nl integreerd worden. Ein webstee-naom promoten is veul efficiënter.

2.2.2.2 Webstee www.hetdrentseboek.nl

De webstee www.hetdrentseboek.nl - gef alle neudige informatie wat de uutgeverij angiet. Veur de boetenwereld is lichtkaans niet dudelijk dat Het Drentse Boek der ok nog is. Dizze webstee is een starre informatie webstee. In 2020 willen wij dizze informatie integreren op www.huusvandetaol.nl.

2.2.2.3 Webstee www.drenthecadeaus.nl

De olde naom was www.kiepshop.nl. Hier kuj oonze kedogies kopen. Alles waar een Drèentse tekst op steit. Dizze webstee is slim verolderd. In 2020 gaon we dit verneien en integreren in www.huusvandetaol.nl.

2.2.2.4 Webstee www.drentheboeken.com

Hier kuj oonze bouken kopen. Maor dat kan ok op drenthecadeaus.nl. Dizze webstee is een zussie daarvan en ok slim verolderd. In 2020 gaon we dit verneien en integreren in www.huusvandetaol.nl.

2.2.2.5 Webstee www.wiesneus.nl

Dizze webstee is maakt in nauwe saomenwaarking met de Stenden Hogeschool Emmen (Pabo) en is dan ok richt op kinder in het basisonderwies. Geschikt veur kinder, olders en leerkrachten.

2.2.3 Lezingen en warkwinkels

Metwarkers van het Huus van de Taol geeft lezingen en warkwinkels. De vraag naor lezings is redelijk stabiel; umdebij twintig maal in 't jaor wordt metwarkers van het Huus van de Taol vraagd. Dit aantal wil we in 2020 ok weer halen en dat is prima meugelijk nou oeze neie streeктаolfunctionaris zuch in de loop van 2019 ok bekwaamd hef in het geven van lezingen en warkshops

De bestaonde lezingen wordt bijhouden en, as 't neudig is, anpast. De tiekens van de tied wordt in de gaten holden. Waor meugelijk wordt gebroek maakt van neie media. Het gebeurt ok dat wij in het Huus van de Taol groepen ontvangt, die dan ok geern een lezing of warkwinkel wilt. Dit heurt tot de meugelijkheden, vanzölf tegen betaling.

2.2.4 Drèents Letterkundig Documentatiecentrum

In het DLD is het Drèents letterkundig arfoed onderbracht. Umdebij 350 schrievers en meziekmakers hebt der een plekkie in kregen. Aal week wordt neie artikels en krantenberichten toevoegd. In 2020 gaow gestaog wieder met het inventariseren en catalogiseren van het anwezige materiaal. Met al dat wark bint aal week een paar vrijwilligers gedurende een dagdiel drok gangs. Wij blijft het DLD under de aandacht van het pebliek (onderzoekers, studenten, schoelieren, leden van historische verienings, gemientes en aandere belangstellenden) brengen.

Met behulp van het materiaal oet het DLD verzörgt het Huus van de Taol publicaties, u.a. veur de eigen webstee.

2.2.4.1 Digitalisering Drèents Letterkundig Documentatiecentrum

In 2018 is begun met het digitaliseren van een belangriek diel van het Drents Letterkundig Documentatiecentrum. Daorbij is prettig samenwarkt met Alescon en het Drents Archief. Van dik honderd belangrieke schrievers bint papieren documenten digitaliseerd, waornao alle bestanden oertypt bint. Aans was de deurzuukbaarheid niet optimaol. In de naozummer van 2019 was al het wark eindelijk hielemaal klaor en is dit belangrieke diel van het DLD veur het grote publiek beschikbaar kommen. Niet allén is hiermet de kwetsbaarheid van oes archief (veur een diel) vorthaald, maor is der ok een veul groter en gemakkelijker bereik tot stand kommen.

2.2.5 Bibliotheek van het Huus van de Taol

Het boekenbezit van het Huus van de Taol is opgenomen in een digitale catalogus. Nieuwe aankopen en oetgaven van Het Drentse Boek kunt daarin gemakkelijk een plek kriegen. Mèensen kunt naor het Huus van de Taol kommen um de catalogus te raadplegen en de boeken in te zien. Zo ondersteunt de bibliotheek de informatiedienstverlening in het algemien en van het Drents Letterkundig Documentatiecentrum van het Huus van de Taol in 't biezunder.

De bibliotheek wordt bijhouden deur een vrijwilliger, die um de twee week een dagdiel komt um neie oetgaves in te warken en um de bibliotheek op örder te holden.

De muziekbibliotheek hef nog aal een achterstand. Dit warkunderdiel is wat liggen bleven as gevolg van personele krapte. In 2020 mot er an warkt worden.

2.2.6 Drenten in de Vrömde

In Drenthe ontstun tientallen jaoren leden de behoefte um het contact met Drenten in het hiele laand goed vast te holden. Vanoet het niet meer bestaonde Drents Genootschap (de Culturele Raod van Drenthe) weur der een sectie opricht die zuch bezigheul met die contacten. En tot veur kört bestun dizze sectie under de naam *Warkgroep Drenten in de Vrömde*. Een veurzitter en een tweetal bestuursleden, recruteerd oet de ofdielings in het laand, deden tot het lest coördinerend wark veur de acht Drèentse verienings, die der verspreid over Nederland nog bint. Veur de warkgroep was het Huus van de Taol het contactpunt. Het Huus van de Taol ondersteunde de warkgroep en adviseerde as daor behoefte an was. Ok de financiële administratie weur deur het Huus van de Taol daon.

Maor... de gemiddelde leeftied van de leden van de verscheiden verienings weur slim hoog en verjonging was der niet meer. Het weur ok een aal groter prebleem neie bestuursleden te vinden en de iene nao de aandere veriening heul dermet op of bracht het tal an activiteiten terug. Umdat het tal an Drentse Verienings slim teruglopen is, der aal meer landelijke activiteiten verdwenen en de verienings ok aal minder organiseren kunden, was de Warkgroep Drenten in de Vrömde feilijk overbodig worden. Het stoppen met het overkoepelnde wark (nauwelijks nog anwezig) was dan ok logisch. Die conclusie hef het bestuur van de warkgroep vanzölf niet van de iene dag op de aandere nummen. Daarveur hef der een te lange geschiedenis en grote blui west. Maor zo staedigiesan is het nut en de noodzaak van de contactmeugelikheden veur verhoesde Drenten niet of nauwelijks nog anwezig.

Op 28 september 2019 hef de Warkgroep Drenten in de Vrömde zien leste activiteit organiseerd. Bij Meursinge in Börk was toen de allerleste Drentendag. Op dinsdag 5 november hef de warkgroep veur 't lest bij mekaar west en waren alle lopende zaken en verplichtingen ofwarkt.

Vanzölf kunt de acht Drentse verenings heur activiteiten gewoon deurdoen. Dat zult ze zunder twiefel ok doen, zo lang het kan.

2.2.7 Kerkdiensten in het Drèents

De Warkgroep Drèentstaolige Kerkdiensten wil in 2020 wieder gaon op de weg die vanof 2007 volgd is. De elf leden van de warkgroep komt elf maol in het jaor een dag bij mekaar in het Huus van de Taol um de ontwikkelings en evt. neie ideeën te beproten en um wieder te gaon met het vertaolwark. In twee groepen wordt warkt an het umzetten van theologische teksten in het Drèents. Oetgangspunt is de taol van Westerbörk en Beilen.

De liedgroep vertaalt liedern op een zodaonige manier, dat ze gebruikt worden kunt in de eredienst. In 2020 wordt meer liedteksten naor het Drèents overzet, die dan op termijn weer toevoegd wordt an de grote hoeveulheid Drentsetaolige kerklieder die al beschikbaar bint via internet. De biebelgroep warkt wieder an het boek Exodus.

De warkgroep blef bekendheid geven an kerkdiensten in de streeктаol, waarin ok leden van de warkgroep veurgaot. Der wordt oetgaon van tussen de vieftien en twintig diensten, waarvan vier oetzunden wordt deur Radio Drenthe. Publicaties hierover verschient regelmaotig in de kerkbladen en de regionale kranten.

2.2.8 Aandere participanten in streeктаollaand

Met de aandere streeктаolorganisaties in Nederland wordt de contacten zo goed meugelijk underholden. Dat gebeurt u.a. op initiatief van SONT, maor meer nog in aander verbaand. Wij holdt mekaar op de hoogte van ontwikkelings en as 't kan en neudig is, staow mekaar half. Regelmaotig wordt der via tillefoon of lienpost overleg pleegd en proot we mekaar bij over initiatieven die der bint. Zie wieder "Veurof" en hoofdstuk 1.4.

2.2.8.1 APP-ontwikkeling In Nedersaksische samenwerking

De streeктаolstichtings in Grunnen, Drenthe, Overiessel en Gelderland hebben de koppen bie mekaor stoken. Geregeld overleg en saomenwaarking hef resulteerd in het plan veur een Nedersaksische APP. En het Huus van de Taol is de grootste anfieteraor en hef dan ok het veurtouw nomen. De Nedersaksische APP is een 'feel good'-APP en hef de naam 'woordwies'. Elkenein met gevuil veur zien eigen omgeving en cultuur, krig een glimlach op zien gezicht. Der kommen taolspellegies op en verwiezings naor de verschillende streeктаolvarianten vanzölf. Ook kanst deurlinkt worden naor de websites van het Grunnings, Drents, Sallands, Twents, Achterhoeks en Liemers en komp het Twitterneis van de streeктаolstichtings der op te staon. In de haarfst van 2019 is 'Woordwies' beschikbaar.

2.2.8.2 Samenwarking op onderwiesgebied

Deur meer samen op te trekken kan elke regio veurdieel hebben van mekaars verwörvenheden (zoas les- en cursusmateriaal, schriefwedstrieden, schrieversbijienkomsten, muziek in de streektaal). In dat kader hew bijveurbeeld vergaond overleg met Gelderland, Grunning en Overiessel, die veul belangstelling hebt veur het tiedschrift *Wiesneus* en veur de website www.wiesneus.nl. Wij ondersteunt heur waar wij kunt en net as in 2019 komt erin 2020 een mandielige oetgave van het tiedschrift *Wiesneus 2020*. De stap naor een *Wiesneus* veur het hiele Nedersaksische taolgebied is dan nog maor een kleingie.

2.2.9 Taolwetenschappelijk onderzoek, studie en publicaties

In 2019 is der een start emaaft met de studie naor de grammatica van de warkwoorden in het Drents. Under andern veur schrievers, correctoren, samenstellers van Drentstaolige artikels enzowieder is dit van groot belang. Sowieso vrag de zuverheid van de taol in al zien varianten hierum. De spellingkemie bög zuch hierover, der is al een bult wark verzet dit jaor. Het onderzoek mut in de loop van 2020 tot een publicatie leiden, die in elk geval veur elkenien online beschikbaar komt. De neie streektaolfunctionaris zal natuurlijk in heur eerste jaor nog niet meteen wetenschappelijk onderzoek initiëren, maor zal zuch wel met dit onderzoek bezigholden.

De taolkaortenwebsite - www.drenthe.digitaalkaart.nl - die in 2010 het web opgaon is, blef gruien en lat aal meer van de verscheidenheid van de Drentse streektaol zien. An 't ende van 2018 stunden er 320 woorden in al heur variaties op. In 2019 bent er weer twintig woorden toevoegd, an 't èende van dat jaor hebben wij een mooie verzameling van 340. Ok veur 2020 zult hier weer 20 woorden op-ezet worden.

Het conceptplan *Heksen en blauwvarven*, een onderzoek met als doel bijna vergeten Drentse woorden en uitdrukkingen in kaart te brengen, wordt in 2020 wieder uut-ewarkt. Hierveur gaon we in alle gemienten met een klein aantal streektaoldeskundigen op zuuk naor die woorden en uitdrukkingen, die as wied weg-ezakt bent, maor nog niet vergeten.

Huus van de Taol blef studenten en aandere taoliefhebbers ondersteunen die wetenschappelijk onderzoek doet naor 't Drents.

2.2.10 Vertaalwark

Het is belangriek dat de Drèentse taol zichtbaar is. Veur veul mensen is het Drèents veural een taol veur informeel, mondeling gebroek. Het lezen en het schrieven van de streektaol is evenwal niet zo stoer, maor dan mot het wal vaak en op veul plaotsen zichtbaar weden. Wij juicht het daorum toe as instellingen, bedrieven, overheden, organisaties enz. heur publicaties ok of veur een diel in de streektaol verschienen laot. Wij zegt dudelk ók, want de Nederlandse taol blef vanzölf op de eerste plaots staon. Het Drèents kan en wil daor gien vervanger van weden. Umdaw zo eigenwies bint, dat wij denkt daw aordig nuver vertaolen kunt, kan veur vertaalwark een beroep op oes daon worden. Veur non-profitorganisaties doew dat gratis. Commerciële instellingen betaalt veur het overzetten naor het Drèents € 0,15 per woord.

Behalve dat mensen via het veulvuldig zien van het schreven Drèents het woordbeeld opbouwt, is het van belang umdat organisaties, overheden enz. op dizze manier zien laot, dat ze de streektaol hoog hebt.

2.2.11 Digitalisering tidschriften en boeken

De wereld wordt aal digitaoler, ok de Drèentse wereld. Het Huus van de Taol giet daor in met en dat döt het Huus van de Taol geern, want wij vernimt de veurdielen van digitalisering daogelijks in oes wark. De landelijk bekende taolkundige en publicist Ewoud Sanders hef een apparaot waar e boeken en tidschriften met scannen kan. Van die scans mak e weer een pdf-bestand en die kuj dan weer deurzuken op een bepaold woord, een zinnegie of een naam.

Boetendes is der tekst oet te kopieren en kuj 't in een wordbestand zetten. Hiel wat boeken bint undertussen digitaliseerd, net as alle jaorgangen van Oeze Volk en de tidschriften van de leste jaoren. In de loop van 2020 wil we de nog niet gedigitaliseerde jaorgangen van het tidschrift Roet ok an de beurt kommen laoten.

In 2020 laot wij weer tien boeken digitaliseren.

Vanzölf wordt ok de neie boeken en tidschriften toevoegd an het bestand van digitaal beschikbare oetgaves veur literatuur- en taolstudie.

3. Organisatie van culturele activiteiten en evenementen

3.1 Meertmaond-Streektaolmaond

Meertmaond-streektaolmaond is de themamaond veur de promotie van de streektaol. Met de geweldige hulp van taolschultes, keurnoten en aandern kan het Huus van de Taol geweldig veul doen. Gelukkig bint der aandere organisaties die ok van alles op streektaolgebied organiseert, zeker in de meertmaond.

Gemienten doet vaak ok meertmaondactiviteiten, op eigen initiatief of deurdat ien van oeze taolschultes ze anpidjert. Gemientes kunt altied een beroep doen op de beroepskrachten of taolschultes um tot een goeie invulling te kommen.

Vanzölf prebeer we in de media zoveel meugelijk aandacht an de streektaolmaond te geven.

Under andern bunt we weer bezig met een grote streektaolpuzzel in het Dagblad van het Noorden en zal RTV Drenthe naor verwachting extra aandacht an de streektaol geven.

3.1.1 Streektaolkwissen

In de gemiente Noordenveld wordt al veer jaor met veul succes een streektaolstried organiseerd. Het Huus van de Taol, de drei historische verenings en de gemiente Noordenveld bedèenkt de streektaolvraogen veur een soort Murphy- of pubkwis, waar meer as honderd mènsen an metdoet. In 2019 hef Aa & Hunze ok een dergelieke kwis organiseerd. In naovolging van de gemiente Noordenveld wordt dizze kwis ok in aandere gemientes daon in 2020. De organisatie lig over 't algemien bij de groep van taolschulte en keurnoten in samenwerking met een plaatselijke instelling.

3.2 Streektaolevenementen

Het Huus van de Taol prebeert organisaties, overheden, enz. an te pirdjern streektaol (ok) een stee te geven op culturele evenementen en festivals. As daorveur keuzen wordt, doew oes best zo goed meugelk van dienst te weden um tot een nuver pregram te kommen.

3.3 Drentse quizzen

In 2019 hef der weer een slim succesvolle Drentse taolquiz in het Dagblad van het Noorden staon. Veul mènsen hebt metandaon en der kwam veul positieve respons. Het Dagblad van het Noorden wil dizze succesvolle taolquiz ok in 2020 geern weer in de kraant.

RTV Drenthe hef in 2019 veur de vierde maal de TV-quiz LOOS op alle warkdagen van de meertmaond oetzunden. Umdat de quiz slim populair is, komt e der in 2020 ok weer. Het Huus van de Taol mak de - umdebij vierhonderd - vraogen.

In verscheiden gemientes wordt in 2020 een zogenuumde Streektaolstried holden (zie 3.1.1).

3.4 Activiteiten veur jongern

Sinds 2019 wil het Huus van de Taol zich meer gaan richten op jongern dan veurgaonde jaoren het geval was. Taol kan niet metien reken op veel interesse bij veel jongern, hoewel ze der wel veel met doet. Creativiteit stiet daarbij veurop: nog belangrijker dan de boodschap is misschien wel de vorm waoras het ebracht wordt.

Wij willen deur laagdrempelige activiteiten jongern kennismaken laoten met het Huus van de Taol en het Drents. De jongern die al Drents praot bieden wij een platform um zich heuren te laoten.

In 2019 is het project 'Drentse kreet op je keet' begund: jongern met een keet of soos stuurt een mooie Drentse zin of een Drents woord in. Dat kan een woord weden wat ze veel gebruikt onderling bijveurbeeld. De drie mooisten zuukt wij uut en krieggen dizze kreet op hun keet/in hun keet.

Het *Jonge Honden Network* zal op een neie manier weer een rol gaan speulen. Het is dudelk worden dat de jonge honden waliswaor slim groots bint op Drenthe en zien taol en cultuur, maor dat ze het gemiddeld zo drok hebt met heur eigen leven dat 'echt' wat oet het stro zetten der simpelweg niet in zit. Zie blijft via de sociale media wal contacten underhouden en de bosschup oetdragen. Dat gaan we in 2020 wieder vormgeven met een social-media-campagne met de warktitel 'Vier vraogen': korte, bondige uitspraken van jongern die vertelt wat ze met het Drents hebt en waorum ze der groots op bent Drents te praoten. Dit wordt via oeze socialmediakanaolen verspreid, met as doel de promotie van het Drents onder jongern en de bewustwording van de veurdelen van meertaoligheid.

Naost dizze projecten gaan we in 2020 neie projecten veur jongern an, waarbij we oes via social media meer zien laoten.

3.5 Ienakterfestival 2021

Het ienakterfestival *Kört&Goed*, dat in 2019 veur de darde maal plaatsvunden hef, was weer een prachtig succes met 10 dielnimmende tenielclubs. De organisatoren hebt er daorum veur keuzen het ienakterfestival in meert 2021 vanneis te organiseren.

Een diel van de dielnimmers in 2019 har een eigen stuk schreven. Een aander diel kös veur bestaond wark. In 2020 gao we een meerdaogse cursus einakterschrieven organiseren veur het Nedersaksisch taolgebied. Doel zal wezen: meer neie moderne einakters in de streektaol. De tenielverenigings en de oons bekende schrievers neug wij oet.

4. Vraaggestuurde ontwikkeling van streektaoeducatieve producten

Het Huus van de Taol hef der nao de leste docentencursus - die in 2014 twintig neie lesgevers opleverd hef - een nuver kader an goed onderlegde vrijwillige metwarkers bij kregen. Vrij veul docenten doet aander wark in het Huus van de Taol as allén datgene waar ze in de eerste plaats veur opleid bint en functioneert nou as naokieker, taolschulte, keurnoot, wiesneusmetwarker, ontwikkelaar van lesmateriaal, warkgroep lid e.d. Daor bin wij slim wies met.

Evengoed is het verloop under de docenten redelijk groot. Paartie hebt aander en drokker wark kregen, zie bint erbij die toch liever aander wark veur het Huus van de Taol, docenten van eerdere lichten haakt vanwege de leeftied of enz. Daorum wordt in 2020 koerst op een neie docentencursus. Um oes kader oet te breiden en in elk geval op peil te holden.

As wij an streektaoeducatie denkt, dan heb we het feilijk over erfgoededucatie (al dan niet in combinatie met goed taolonderwies). Het Huus van de Taol hef een roem aanbod op het gebied van educatieprojecten en -materialen, dat in 2019 ok weer oetbreid is met prachtige dinger as bijveurbeeld de *Wiesneus 2019*, neie prentenboeken in de streektaol, een digitale versie van *Peter en de wolf in het Drents*, opdrachten bij hiel veul items op www.wiesneus.nl en op die site de meugelijkheid um theamtisch te warken.

Met Compenta (de stichting die vörmd wordt deur K&C Drenthe, ICO, Kunstbeweging en Scala) heb wij in 2019 weer overleg voerd um oes aanbod op het gebied van erfgoededucatie (nog) beter in het onderwies landen te laoten. As het meugelijk is - maor dat verschilt per netwerk - verzörg wij een presentatie in netwarkbijenkomsten. Ok kunt cursusbijenkomsten veur ICC-ers in het Huus van de Taol plaatsvinden. Dat gebeurt ok en de meugelijkheid is der zeker ok in 2020.

Oeze contacten met de organisatoren van coachings- en cursustrajecten bint goed en as der meugelikheden bint, zörgt die derveur dat het Huus van de Taol zien bosschup kwiet kan. In de neisbrieven van Compenta wordt geregeld aandacht besteed an onderwieskundige zaken van het Huus van de Taol. In 2020 gaow wieder op het pad dat inslagen is.

4.1 Cursussen veur groten

Zowal Old- as Neidrenten wilt en kunt les kriegen over de Drentse taol en cultuur, belangriek veur het anfietern van de belangstelling. Het Huus van de Taol hef vief cursussen veur dit doel. Understaond wordt ze beschreven.

4.1.1 *Drenthecursus*

Dizze cursus bestiet oet acht bijienkomsten van twee uur en wordt het miest geven. Cursisten leert niet allén over de taol, maor een veulheid an underwarpen oet de Drentse cultuur komt an de orde. De cursus kan in verschillende varianten van het Drents geven worden en daor bint bijpassende cursusboeken veur beschikbaar. Die cursusboeken bint de veurbije jaoren in een nei jassie steuken en bij de tied bracht wat inhold angiet.

4.1.2 *Dieper-deur-Drenthe*

Dizze cursus bestiet op dit moment oet negen lessen van twee uur en wordt net as de Drenthecursus geven in het Drèents. Je kunt het feitelijk zien as een vervolg op de Drenthecursus; we gaot (de naam zeg het al) dieper op de taol en cultuur van Drenthe in. Nao het verneien van de Drenthecursus is nou Dieper deur Drenthe an de beurt. Wij vunden de cursus niet meer hielemaol bij de tied en in 2019 biw begund met het verbeteren en verneien van de Dieper-deur-Drenthecursus. In de neie opzet wordt Dieper-deur-Drenthe een cursus van zes bijienkomsten en ok schreven in de zeuven hoofdvarianten van het Drents, die het Huus van de Taol onderscheidt. Der komt meer aandacht veur neie media. De warkvörms wordt anpast. Dit is al met al best een grote klus en wij bint dan ok bliede dat actieve docenten methelpen wilt. Naor verwachting hew het hiele jaor 2020 wal neudig um de neie Dieper-deur-Drenthecursus hielemaol klaor te kriegen in de zeuven varianten.

4.1.3 *Spellingcursus*

In vief lessen van twee uur kuj bij het Huus van de Taol leren hoe de Drentse spelling in mekaar zit.

4.1.4 *Broescursus Drèents*

Der is aal meer belangstelling veur oeze zogenuumde broescursussen: een snelle cursus waarin cursisten in een uurtie op een schiere en underholdende manier les kriegt. Met name in meertmaond-streektaolmaond is der belangstelling veur, maor ok in aandere maonden van het jaor gaow ze vanzölf niet oet de weg.

4.1.5 *Moi!*

De Kom-in-de-Kundecursus is in 2019 hielemaol over de kop gooid en hef ok een neie naam kregen: MOI!. Het is nou een puur taolige cursus van drie bijienkomsten, die supergeschikt is um vertrouwd te raken met streektaol in 't algemien en het Drents in 't biezunder. De cursus is in 2019 deur beroepskrachten van het Huus van de Taol geven an dik twintig metwarkers van RTV

Drenthe en deur een gekwalificeerde docent in Geeuwenbrug. Op basis hiervan bint er lichte aanpassingen kommen en kan MOI! nou in de hiele previncie geven worden en is e geschikt veur een briede doelgroep, van beleidsmetwarkers van de previncie tot vrouwen van nu en van zakenlieden tot lesgevers in het basisonderwies.

4.2 Veurschoelse educatie

Het preject *Klaor veur de start* is maakt deur onderwijsorganisatie ABCG (nou opgaon in Cedin), welzijnorganisatie Sedna en het Huus van de Taol. De drie instellingen bint elk vanoet heur eigen invalshoek veur 100 % overtuugd van de weerde van taolstimulering deur het inzetten van de streektaol. Evengoed is het preject nao het oetpreberen niet of nauwelijks nog ofnummen, al wordt het bijheurende leesboek + warkboekie wal gebroekt in de VVE-sector.

Het Huus van de Taol les via oeze vrijwilligers ok veur an peuters. De jongsten kunt ok terecht op de website www.wiesneus.nl, waar veur heur ok materiaal veurhanden is.

Wieder biw allén maor incidenteel actief in de VVE-sector, namelijk as der van die kaant verzuken komt.

4.3 Basisonderwies

U.a. via Compenta prebeer we oes aanbod arfgoededucatie beter in het onderwies landen te laoten (zie de algemiene inleiding bij dit hoofdstuk).

Elke basisschoel in Drenthe kan an de slag met streektaol. Dat kan op incidentele basis; dat kan via prejecten; dat kan structureel. In het kader van arfgoededucatie en op het gebied van oetdagender taolonderwies is materiaal veurhanden.

Hiel mooi is het dat de webstee www.wiesneus.nl (dé plek is waar alles bij mekaar bracht wordt op het gebied van Drents onderwiesmateriaal en achtergronden van streektaol en meertaoligheid) meer en meer vunden wordt deur onderwiesmèensen. Daor wordt ok gericht en structureel an warkt:

- inhoudelijke en enthousiasmerende kwartaalberichten gaot naor alle schoelen;
- tiedens het veurlezen an zowat 25.000 kinder wordt ok liedties van de wiesneus-site via het digitale schoelbord - dizze liedties bint opnummen in het tidschrift *Wiesneus*, dat in 2020 Vrijheid as thema hef en ok in Gelderland, Overiessel en Grunning oetkomt;
- via de website en social media wordt geregeld melding maakt van neie dinger;

In 2020 wordt de Wiesneus-website wieder vuld en waar meugelijk verbeterd.

Het preject *Metzingconcerten* was in 2018 en 2019 een geweldig succes. Initiatiefnemer was Akke Feenstra van ICO Kunstencentrum. Hopelijk kreg het in 2020 een vervolg, maor daor is nog gien zekerheid over.

4.3.1 *Veurlichting*

Veurlichting in de richting van het onderwijs blef neudig. Gelukkig bint er aal meer lesgevers, die weet dat meertaoligheid een geweldige riekdom is en dat streektaol ok een underdiel van die meertaoligheid weden kan.

In 2017 biw - zoas hierboven al nuumd is - begund met het oetbrengen van een digitaal kwartaalbericht veur het basisonderwies met as titel *Meer-taolig*. Dit kwartaalbericht wordt samensteld deur ien van de makers van het onderwiespakket *Echt waar? Écht waar!* en het Huus van de Taol.

Allén een mailing naor de schoelen toe is vanzölf niet genog. Het Huus van de Taol grep alle middeln an um veurlichting te geven over de weerde van streektaol, ok in het onderwies. Wij prebeert dat informerend te doen, zunder belerend te weden of het vingerdie op te heffen. Het gebeurt via lezings op zakelijke olderaovends, de sociale media, op onderwiesbijienkomsten, informatie die koppeld wordt an prejecten en gao zo maor deur.

4.3.2 *Streektaoleducatie as underdiel van erfgoededucatie*

Aw proot over erfgoededucatie dan kan streektaol daar prima een plek in kriegem. Der bint hiel wat meugelijkheden (een Drèents veurleesuurtie, warkwinkel, Peter en de wolf in het Drents, zingen e.d.). Het is goed um het aanbod of te stemmen met Compenta (zie hierveur).

4.3.3 *Speulenderwies*

Schoelen kunt ok de leskist 'Speulenderwies' een tiedtie tot heur beschikking kriegem. In dizze leskist zit vief underdielen:

- *Zuuk bij mekaor* (een memoryspel met Drèentse woorden en plaaties);
- *Woordenquiz* (een spel over interferentie);
- *Het jaor deur* (veer prootplaten met woordkaorten);
- *Drenthespel* (een groepsspel over Drenthe én het Drèents);
- *Drenthe in 12 volksverhalen* (twaalf bekende Drèentse volksverhalen in het dialect van de streek waar het verhaal zuch ofspeult, mét opdrachten).

'Speulenderwies' kan van groep 3 of gebroekt worden. *Het jaor deur* is veural geschikt veur groep 3 (eventueel 4). *Zuuk bij mekaor* is veural veur de underbouw. De aandere spellen bint veur midden- en bovenbouw.

'Speulenderwies' kan deur schoelen anvroegd worden bij het Huus van de Taol. Allewal de

leskist al meer as tien jaor leden ontwikkeld is, voldöt e nog wal al is anpassing - en eventueel oet de roulatie halen - anstaonde.

4.3.4 Lesmateriaal

Aal jaor ontwikkelt het Huus van de Taol der lesmateriaal bij en daor gaow in 2020 met wieder. Veur een belangriek diel is dat lesstof veur körte tied. Veur structureel gebroek is der vanzölf oes lessenpakket *Krummels* en ok *Jamero* en *Het Jaor Deur (met Drentse kinderliedties)*. Ok is de mooie lessencyclus *Echt waor? Echt waor!* der kommen, een combinatie van geschiedenis, begriepend lezen, Nederlands en Drents). As underdiel van het veurlezen in en rondum de meertmaond is der weer een nei tiedschrift *Wiesneus* bij kommen. Wieder is der incidenteel lesmateriaal verbeterd (*Drents is een schat - een schat van een taol*). Op de pabo in Emmen bint u.a. prentenboeken maakt.

Het dudelijk en overzichtelijk op een website bij mekaar brengen van alle veurraadige lesstof gebeurt op www.wiesneus.nl, die verder ontwikkeld wordt.

4.3.5 Kört wark op schoelen

Wij hebt vanzölf het liefst dat alle basisschoelen in Drenthe structureel andacht an de streektaol geeft. Wij hebt de heilige overtuging dat het oet cultureel perspectief en oet taolig oogpunt geweldig goed veur kinder weden zul. Jammer genug denkt niet elkenien der zo over. Daorum stimuleer wij ók het incidentele wark op schoelen. Gelukkig weet schoelen oes te vinden en schakelt ze oes in um met raod en mangs ok met daod bij te staon.

Een geweldig mooie incidentele activiteit is het veurlezen an basisschoelkinder, dat via oeze taolschultes organiseerd wordt. In 2019 is an maor liefst 24.754 kinder veurlezen. Dat is een geweldig succes. En al is het maor een incident, het blef de kinder wal bij. Boetendes kreg elk kind waor an veurlezen is een Junior-tiedschrift (de *Wiesneus*), dat de andacht blievender mak.

4.4 Veurtgezet onderwijs

4.4.1 Algemien

De streektaol blef in het veurtgezet onderwijs een ondergescheuven kind. Der bint een stuk of wat schoelen die aal jaor een preject met een streektaolige invulling doet, maor dat bint er te weinig. Wij blijft perberen om het veurtgezet onderwijs in contact te brengen met de streektaol.

Het convenant van 2018 biedt meer meugelkheden um ok in het veurtgezet onderwijs ruimte te maken veur de streektaol, bijveurbeeld deur het as keuzevak in de vrije ruimte binnen de profielen op HAVO/VWO an te bieden.

4.4.2 *Kört wark op schoelen*

Schoelen die het Drèents under de andacht van kinder brengen wilt, zul wij naor vermogen helpen. De contacten met de schoelen waar we aal jaor actief bint, hol we warm. We prebeert op meer schoelen an 't wark te kommen. Körtlopende prejecten, die we samen met aandere instellings oetvoeren kunt, zuw niet oet de weg gaon.

4.5 Middelbaar beroepsunderwies

Veur het middelbaor beroepsunderwies hef het Huus van de Taol een module streektaol ontwikkeld: een serie van drie warkwinkels van anderhalf uur, waarbij een drietal cursusboekies en powerpoints as begeleidend materiaol dienst doet. Op het Drenthe College in Emmen is dit streektaolige diel van de opleiding oetprebeerd. Zowal studenten as onderwiesgeveden op het Drenthe College waren positief, maor de weerde van gedegen streektaolunderwies in de opleiding wordt klaorblikelijk niet underkend. Dat is jammer en niet terecht, getuge het onderzoeksrapport van Josine Loeven over de meerweerde van het gebroek van streektaol in de zörg. De titel van het rapport is 'Als je plat kunt praten, moet je het niet laten'. Veur een belangriek diel is dat ok de bosschup: proot plat aj dat kunt, want de zörgbehoevende klanten vaart er wel bij.

De pogingen um meer voet an de grond te kriegen hef tot nou an toe feilijk maor bar weinig risseltaot had. Het is ofhankelijk van individuele lesgevers of der op het gebied van meertaoligheid meer gebeurt in het middelbaar beroepsunderwies. Naor verwachting zal dat in 2020 niet aans weden, maor gestaoge jagers vangt de dikste hazen en daarom... blief wij het preberen.

Lichtkans wordt er in 2020 weer warkwinkels geven, ofhankelijk van de vraog vanzölf.

4.6 Hoger beroepsunderwies

Wat het hoger beroepsunderwies angiet, is de andacht ok in 2020 veural richt op de pabo in Emmen (NHL / Stenden). Wij bint er slim wies met dat het actieplan "Bevordering van het Drents en het Duits in het onderwijs" in 2016 in warking gaon is. De structurele plek veur de streektaol in het curriculum lig dan beter vast. Het Huus van de Taol is betrökken bij de taolactiviteiten op Stenden / NHL. In de begeleiding van de pilotschoelen die an Drents doet, speult het Huus van de Taol een rol.

De anvraag veur nog ies vier jaor structurele ondersteuning van meertaoligheid in het hoger beroepsunderwies is deur de previncie inkört tot twee jaor. Zunder wiezigingen betiekt dit, dat 2020 het leste jaor is van de financiële ondersteuning deur de previncie. Met ingang van

2021 moet de werkzaamheden aan de website www.wiesneus.nl dan oet de eigen begroting financierd worden.

5. Verzörging van publicaties in de Drèentse taol en over Drenthe

Het Drentse Boek verzorgt en ondersteunt binnen het Huus van de Taol meinsen en organisaties die te maken hebt mit het uitgeven van boeken en publicaties in Drenthe en het stimuleren van het Drents.

Wij zuukt contact mit aandere uitgevers, culturele instellings en verenigings as er meugelijkheden bint um meer meinsen in contact te brengen mit de Drentse schrieverij.

In 2020 stiet op het program:

- Uutgave van boeken en e-boeken (zie ok 5.2) en tiedschriften.
- Het onderhouden / uutbreiden van contacten mit culturele organisaties waar eventueel meertalige projecten mit op te zetten bint, zoas beeldende kunst- en muziekorganisaties, musea en galleries, Drents Archief, mar ok het Drents Landschap en Biblionet.
- Anlevern van materiaal veur diverse neisbrieven, zoas die van K&C Drenthe.
- Hölpen mit vertalings.
- Het contact holden en begeleiden van schrievers die een boek bij de uitgeverij onderbrengt, fondsschrievers. Het hele proces van het binnenkomen van het manuscript tot de verkoop en marketing wordt verzorgd deur het Drentse Boek. De ondersteuning bestiet uut redactionele begeleiding, spellingsuniformering, vormgeving en productie.
- Begeleiden van boeken in eigen beheer, dit bint boeken die niet in anmarking koomt veur opname in het fonds: de productiekosten wordt deur de schriever zölf betaald en de boeken wordt ok deur hum zölf verkocht.
- Begeleiden van boeken die saomen met de opdrachtgever (schriever/stichting/historische vereniging bijv.) produceerd wordt. De productiekosten wordt deur de opdrachtgever zölf betaald. Het Huus van de Taol begeleidt een diel van de marketing en verkoop.
- Het Huus van de Taol ondersteunt activiteiten waoras Drentse schrievers bij betrökken bint, o.a. deur het geven van advies en invulling van het programma. Dat geldt bijveurbeeld veur bibliotheken, culturele verenigings, verzorgingshuzen en verenigings van Vrouwen van Nu. Schrievers kriegt de meugelijkheid heur wark te prissentieren op dizze podia en heur naamsbekendheid te vergroten.
- Het Huus van de Taol gef een antal tiedschriften uut.

5.1 Begeleiding en ondersteuning schrijvers

- Schrijvers van Drentse teksten kunt heur wark anbieten an de redacteur of een aandere mitwarker veur advies en correctie of veur eventuele beoordeling. Ok schrijvers die niet direct publicatie veur ogen hebt, kunt zo heur eigen schrieverij verbeteren.

Bij het Huus van de Taol is een schriefwarkgroep van zo'n 15 schrijvers actief. Zij kooft van september tot mei bij mekaar in Beilen.

Mit het oog op kwaliteitsverbetering wordt veur schrijvers cursussen egeven.

* In 2020 bestiet de begeleiding van de schriefwarkgroep veur de helft uut literatuurtheorie. Dit um te proberen een gezamenlijke begunsituatie te kriegen, wat bespreking makkelijker mak.

*Daarnaost biede wij ervaren schrijvers in januari tot en met meert een cursus toneelschrieven an, mit as doel dat schrijvers onder de knie kriegt hoe ze zölf een ienakter schrieven kunt, bij het volgende ienakterfestival Kört en goed kan daor dan gebruik van emaaft worden.

*In het naojaor komp er veur alle schrijvers een cursus over digitale podia veur proza en poezie. Op de dag van de priesuutreiking van de Schriefwedstried bint der diverse workshops die mit het onderwarp van de schriefwedstried te maken hebt. Alle deelnemers an de schriefwedstried kunt daor gratis an mitdoen.

- Deur projecten te bedeknen wordt schrijvers uutedaagd nei wark in het Drents te schrieven. Bij boeken over natuur of geschiedenis van Drenthe wordt actief ezöcht naor meugelijkheden veur schrijvers um bijdragen te levern.
- Bij alle activiteiten van het Huus van de Taol wordt onderzöcht of der meugelijkheden bint veur begunnende schrijvers um ervaring op te doen (bijv. in RTV Drenthe's Hemmeltied, loketpoezie)

5.2. Boeken, e-boeken en luusterboeken

Bij het uitgeven van boeken en tidschriften hef het Huus van de Taol/ Het Drentse Boek te maken mit uitdagings as:

- Het vienden van een nei publiek veur oonze publicaties.
- Oonze uitgeverij hef mit dezölfde invloeden van neie ontwikkelingen op de boekenmarkt te maken as elke aandere uitgeverij. E-boeken, boeken op het internet en neie vormen van schrieven (Blogs, Zeer Korte Verhalen - Twitterverhalen e.d.) maakt het neudig die voortgang nauwlettend in de gaten te holden. Het Huus van de Taol is veurbereid op neie stappen as die neudig bint, der wordt e-boeken emaaft en der

komt boeken als pdf-downloads beschikbaar op onze website (bv. Drentse Literatuurgeschiedenis deel 1 en 2).

Echter: Nog steeds bint ok (inter-)nationale uitgeverij met betrekking tot e-boeken ofwachtend, omdat de verkoop van e-boeken ok in 2019 nog steeds sterk achterbleef bij het fysieke boek. In de praktijk blijkt dat bepaalde situaties en genres vraagt om e-books: met name thrillers en chicklit, betrekkelijk makkelijk leesvoer dat in het openbaar vervoer en op vekaansies veurdelen hef boven de zwaore papieren boeken. Het Drentse Boek zal in 2020 dan ok allent e-books produceren die in die genres valt.

- Luusterboeken: Nauw verbonden mit de ontwikkeling van de e-books is het Luusterboek. Gespreuken boeken die in de auto, onderweg of in de luie stoel consumeerd kunt worden. Van dizze luusterboeken bint al enkele dichtbundels en kienderboeken as luusterboek emaat deur het Drentse Boek, in 2020 zal onderzöcht worden of der meugelijk neie boeken bint die zich der veur lient as luusterboek op de markt te komen. Op die maniere is ok de orale taaloverdracht te versterken, die uiteindelijk de basis van alle taal is.

In 2020 komt er zo'n zes à zeuven neie boeken uut, waarbij rekening holden wordt mit een goeie verdeling van commerciële en ideële uitgaven. As het ienigszins meugelijk is, zal der een evenwichtige verdeling wezen tussen proza en poëzie en tussen fictie en non-fictie. In 2019 lag de naodruk op boeken mit een literair karakter, veur 2020 wordt ok naodrukkelijk ezöcht naor wark dat wat leegdrömpeliger van aord is.

Vanzölfs is ien en aander ofhankelijk van het aanbod. Herdrukken wordt der maakt as dat neudig is.

Verkoop van zowel papieren as digitale boeken, giet via de reguliere Drentse boekhandels en onze eigen webwinkels.

In veurbereiding veur 2020 bint in elk geval de boeken mit as warktitels:

- Buiten spelen, verhalen over de Drentse natuur	Jan van Ginkel
- Mina Koes, schilderijen en gedichten	Drents Light Verse Collectief
- In huus bij Martijje!	Martijje
- Van Fransje Piepelaar die in een hond ging wonen	Leny Hamminga

5.3. Tiedschriften

5.3.1 *Drents Letterkundig tiedschrift Roet*

Het Drents Letterkundig tiedschrift Roet zal in 2020 veer keer verschienen. De redactie bestiet uut Lukas Koops, Jan Harbers, Ton Peters en Sascha Landkroon. Zij bint gezamenlijk verantwoordelijk veur de inhold. Roet publiceert zowel streektaalige- as Nederlandstalige poëzie en proza. Neie boeken wordt bespreuken waarbij het streven is dat de recensent gien directe betrökkenheid hef bij de Drentse schrieverij. Hoewel de redactie verantwoordelijk is veur de inhold van Roet, zul wij der op letten dat er genog Drentstalig werk plaatst wordt. Jaorlijks kan er ien themanummer verschienen. In 2018 was dat het Peter van der Velde-nummer. In 2019 is der gien themanummer verschenen. Veur 2020 denkt de redactie an een themanummer 'vrijheid'.

Elk jaor organiseert de redactie een schrieverscafé. Dit schrieverscafé is bedoeld um schrievers te inspireren en um de onderlinge contacten tussen schrievers te bevordern. De redactie hef ok plannen veur digitalisering bie het Huus neerlegd.

5.3.2 *Tiedschrift Zinnig*

Eind febrewari 2017 is het eerste nummer van *Zinnig* verschenen, de opvolger van *Maandewark* en *de Taolkraant*. Wij streeft naor meer lezers veur oes prachtige blad in 2020; op dit moment is het tal an lezers redelijk stabiel, maor de stijgende lijn vin wij neudig. Met *Zinnig*, een magazineachtig blad, wordt probeerd een grotere en ok jongere doelgroep an te spreken. In het tiedschrift staot interviews, columns, taalweeties, recensies, foto's, recepten, een puzzel, neis van het Huus van de Taol en een Drèentstaolige strip. Vanzölf ontbrek het ok niet an mooie Drèentse verhalen en gedichten.

Het blad telt 32 pagina's en komp zes keer in 't jaor uut. In 2020 is het plan um een themanummer rond 75 jaor vrijheid uut te brengen. *Zinnig* hef op dit moment een totale oplage van 2200 stuks. Lösse nummers bint te koop op markten en in het Huus zölf. De mieste Zinnigs gaot naor de abonnees (1.532 stand op 12-9-2019).

In 2019 is met de digitale Zinnig stopt. Umreden dat der maar drie mènsen geregeld op keken.

5.4 Eigen publicaties

5.4.1 *Wetenschappelijke publicaties*

In 2019 is begund met het op de riegoe zetten van de grammatica van de Drentse warkwoorden. Dat klinkt vrij eenvoudig, maor is een beheurlijk grote klus. Wij hebt ja te maken met zeuven varianten van oeze streeктаol, die allemaol heur eigen specifieke kenmarken hebt. Boetendes is der met name op het gebied van warkwoordsgrammatica nogal wat verschil tussen de generaties. Ok daormet mot rekening holden worden. In 2020 mot de studie naor de Drentse warkwoorden ofrond worden en zal het kommen tot een publicatie. Dizze publicatie zal benaom op internet te vinden weden, dat elke geïnteresseerde der op een makkelijke manier kennis van nimmen kan. Zeker ok veur oeze schrievers kan het een belangriek hulpmiddel weden. Naost publicatie op internet overweeg we tot een samenvattende versie op papier te kommen.

Wieder is oeze neie streeктаolfunctionaris zuch op een hiel beste manier an het inwarken en döt ze veul extra wetenschappelijke kennis op. Of het in 2020 al tot een studie en bijbeheurende publicatie kommen kan, is lichtkans te optimistisch.

5.4.2 *B'ART 5*

We hebt tot nou toe vier maol een B'ART maakt. Een prachtig jaarboek met schiere verhalen over en deur Drenten. Een viefde B'ART stiet op onze wensenliet, omdat we een dergelijk uuthangbord wilt gebruiken om de aandacht nog meer op Huus van de Taol te vestigen. Um dit nog in 2020 te doen, wordt lichtkaans te kort dag, aangezien in de veurbereidings en de redactie van een dergelijk boek veul tied giet zitten.

5.4.3 *101 woorden van Geiske (promoboekie)*

In 2020 is het 101 jaor eleden dat Geiske Bekker geboren is, op 3 meert 2020. Een mooie gelegenheid um mit behulp van het extra budget dat via het Geiske Bekkerfonds beschikbaar komp, een nei promoboekie te maken. Het veurige boekie *MOI*, hef jaorenlaank dienst edaone en is an vervanging toe. Van 101 woorden van Geiske wordt minimaal 2000 exemplaren edrukt en het boek wordt gratis verspreid onder belangstellenden bij cursussen, markten enz. In het boek koomt 101 mooie Drentse woorden die de leste honderd jaor slim achteruut gungen in gebruik, mar die zeker nog overlevingskaansen hebt. Daornaost koomt der 11 echt Drentse uitspraken. Het boekie wordt illustreerd mit kleurig fotomateriaal mit de naodruk op vrolijk, dapper en zin in 't leven!

5.5 Toneelfonds

Het Huus van de Taol is in het bezit een groot aantal Drentstaolige toneelstukken. Het giet um kwalitatief goeie stukken, die um wat veur reden dan ok niet bij de reguliere oetgevers te laande kommen bint. Dat is jammer. Drentstaolig toneel is een belangrieke drager van de taolcultuur. Ienmaal in 't jaor vertel wij alle Drentse toneelverenigings welke stukken wij hebt. Wij gebroekt marktconforme priesen, want het is niet oonze bedoeling um de bestaonde oetgeverijen in de wielen te rieden.

In oes toneelfonds heb wij o.a.: blijspeulen, ienakters, kluchten, klassieke stukken, damestoneel, kiendertoneel, kerststukken. In alle genres bint stukken beschikbaar.

Schrievers van toneelstukken kunt neie stukken bij oens anbieten.

Een kleine redactie, bestaonde uut twee prominenten van de Drentse toneelwereld, beoordielt de stukken en schref een format. Dit format wordt publiceerd op de webstee van het Huus van de Taol. Zo kunt toneelverenigingen in huus het aanbod bekieken en heur keuze maken. In 2019 bint der neie aovendvullende toneelstukken en éénakters bijkommen. Ook in 2020 verwacht wij het aanbod oet te kunnen breiden. De éénakterschrief-cursus van het veurjaor van 2020, zal ok de toneelschrievers anfieteren.

5.6 Taal an Taofel

Het Huus van de Taol organiseert activiteiten um zo een podium te bieden an (ankomende) schrievers en muzikanten. Taal an Taofel is zo'n activiteit.

In Dwingeloo, Noord-Sleen en Vries wordt op drei zundagen in 't jaor een programma anbeuden dat bestiet uut poëzie, proza, muziek en lekker eten. Veurnamelijk in de streektaal. Het aantal bezukers van Taal an Taofel was in 2019 leger as in 2018. Reden veur een neie impuls. In 2020 giet het seizoen 2019/2020 met een mandielige dag ofsleuten worden. Op zundag 29 meert is in Börk Taal an Taofels, met een S an 't ende. In vier zalen midden in het dörp hej naast literatuur en meziek ok toneel. De bezukers loopt van zaol naor zaol en an het ende van de middag stiet der warm eten klaor.

De organisatie van Taal an Taofel is in handen van een vrijwilligersteams van 6 personen. Het Huus van de Taol ondersteunt en begeleidt dizze vrijwilligers. Lös van wat organisatiekosten is Taal an Taofel kostendekkend.

5.7 Schriefwedstried

In het naojaar van 2019 wordt het thema van de tweejaarlijkse schriefwedstried bekend eemaakt. Veur dizze schriefwedstried haoke wij mit het thema an bij 75 jaor bevrijding. Net as de veurige keer neug wij ok schrievers mit te doen die schriefft in een aandere variant van het Nedersaksisch. Bedoeling is mit het materiaal, bij gebleken kwaliteit, een dubbelnummer van ZINNIG te maken, zodat het bevrijdingsnummer in april 2020 helemaole in de sfeer van vrijheid stiet.

Boetendat komp der in de zummer een éénakterschrief-wedstried. Veurof kunt de schrievers een éénankterschrief-cursus volgen. Het plan is um de winnende éénakters tiedens het éénaktersfestival Kört&Goed van meert 2021 te laoten speulen.

5.8 Literatuurfestival Zomerzinnen

Het Huus van de Taol hef verscheiden jaor metwarkt an het tot stand kommen van Zomerzinnen, het Drents literatuurfestival in Dwingeloo. In 2020 zal allicht weer een beroep edaone worden op mitwarking. Het Huus van de Taol zal vanzölf hölpen mit mitdeinken en materiaal anlevern. De verkoopkraom zal niet weer inezet worden bij het festival, allicht is die te vervangen deur een speuls alternatief as een kiepkerel of marketentster.

5.9 Producties veur derden

In 2020 zal het Drentse Boek veur een antal verenigingen een boek in eigen beheer hölpen vervaardigen. Het giet daarbij meestal um boeken die een lokale verspreiding beoogt of een speciale doelgroep. In 2020 staot daarbij onder aandere op de rol:

- Een historisch boek over Zweeloo
- Een jubileumboek van de siertuunvereniging in Elim

De samenstellers van dizze boeken maakt daarbij gebruik van de deskundigheid van het Drentse Boek, mar betaalt gewoon veur de warkzaamheden.

6. Streektaolmeziek

6.1 Promotie

Der wordt anholdend tied investeed in het zo goed meugelijk promoten van de streektaolmeziek. Wij doet oes best een goed netwerk op te bouwen en te underhouden. Dat netwerk betiet oet tekst- en liedtiesschrievers, muzikanten, aandere organisaties op cultuuriel gebied, streektaolorganisaties, media, peblik, enzowieder. Dat giet diels op de 'olderwetse manier', maor ok via de 'neie', digitale manier.

Ok in 2020 wordt het Drents Liedties Festival weer organiseerd deur stichting REUR in Emmen. Het Huus van de Taol hef gien bemuienis meer met de organisatie dervan. Vanzölf promoot het Huus van de Taol het Drents Liedtiesfestival zo veul as het kan en stiet het de neie stichting ok half.

Ok in oes blad Zinnig heb we ok andacht veur de streektaolmeziek. In elke oetgaove stiet een schiere tekst van een Drèentse artiest.

6.2 Meziekwerkgroep

Het Huus van de Taol hef een eigen meziekwerkgroep. In 2019 is dizze groep gruid naor 7 man, waaronder muzikanten, tekstschrievers en zangeressen.

De leden van de werkgroep kunt met ideeën en plannen kommen en die (ten diele) ok oetvoeren. In 2018 hef de werkgroep het plan ontwikkeld um te kommen tot de productie van een grote Drentstaolige musical, die op de planken bracht worden mot in de vroggere dierentuun in Emmen. Nao overleg met de gemiente is besleuten um dit project naor 2022 deur te schoeven.

De meziekwerkgroep is nou gangs met een nei plan: de Stoplochtsessies. Dit binnen neie körte Drèentse liedties van bekende en onbekende muzikanten. De liedties bint maximaol 1 minuut lang. Saomenwarking is zöcht met RTV Drenthe. En zij hebt positief reageerd. Begun 2020 bint de eerste liedties op Tv te zien.

6.3 Adviesfunctie

Organisaties en individuen klopt ok op meziekgebied geregeld um advies an bij het Huus van de Taol. Vanzölf vin wij dat mooi; het heurt bij oeze primaire taak. As wij met raad en daod bijstaon kunt, doew dat naor beste vermogen. As het giet um advies bij het samenstellen van een meziekaovend, keuze van artiesten, spellingcontrole, taoladvies e.d. bin wij prima in staat um de adviesfunctie oet te voeren. Binnen 48 uur handel wij de vraag of.

As der echt muziekinhoudelijke raad vraogd wordt, kun wij niet aans as deurverwiezen naor aandere deskundigen, bijv. de lu van de meziekwerkgroep. Met het wegvallen van de functie van meziekmetwarker heb wij dit specialisme niet meer in hoes. Ok in dit geval kreg de vraagsteller binnen 48 uur bericht.

6.4 Bibliotheekfunctie

De vrijwilliger die de algemiene bibliotheek van het Huus van de Taol bijholdt en nei wark invoerd, nimt ok de meziekbibliotheek veur heur rekening.